Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $7.00
Kopija 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 121 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Gegužės (May) 24, 1946 ★ ★ ★ Metai XXXVI. Dienraščio XXVIII.

Kriokiai

Po Garsiųjų Debatų.
Triukšmadarė Lucė.
Fosteris Įspėjo.
Ką Darys Mainieriai?
Rašo R. MIZARA

Kaip daugelis kitų Amerikos piliečių, klausiau ir aš praeitą antradienį transliuojamų per radiją debatų, kurių tema buvo:

"Are Communism and Democracy Mutually Incompatible?"

Besiklausant, man prisiminė Maksimo Gorkio kadaise pareikšta mintis:

—Pūvančioji b u r ž u a zinė sistema gimdo visokių idijotų, kurie patys nebežino, ką plepa.

Kongresmanė Clare Boothe Luce, užuot debatavusi pagal išstatytą temą, šokinėjo, straksėjo, kliudė Fosteriui ir dr. Ward'ui kalbėti, drabstė juodu gniužtėmis purvo, surinkto iš apleistų patvorių. Jai padėjo Mr. Chamberlin, profesionalis komunistų ir Tarybų Sąjungos plūdikas, "Chicago Tribuno" ir "Wall Street Journalo" bendradarbis.

★ ★ ★

Kongresmanė Lucė yra, kaip sako žmonės, vėtyta ir mėtyta būtybė. Kas ji nėra buvusi? Pagimdyta ir išauklėta protestante, ji, pagaliau, surado, jog protestantizmas neužtenkamai atkakliai palaiko reakciją, todėl Lucė persikrikštijo į katalikę. O rytoj dievai tik žino, kas ji bus!

Karo metu, kai prez. Rooseveltas buvo gyvas, ši betaktė smarkuolė, pylė kibirus pamazgų ant Roosevelto, apšaukdama jį tokiu ir kitokiu. Kas tik pažangu ir padoru,—jai komunizmas, ir kongresmanė Lucė tatai mindžiojo ir tebemindo savo juodais ar rudais bateliais.

Jokios padorumo taisyklės jai nežinomos, — jai tik žinoma tai, kad reikia plūsti komunizmas ir bet kokis pažangus liaudies judėjimas.

Labai gražiai debatuotojas dr. Harry D. Ward'as jai pastebėjo:

—Jūsų,» poniute, užsilaikysena nei kiek negeresnė, kaip jūsų argumentai!...

★ ★ ★

Kiek komunizmo oponentai —Lucė ir Chamberlin — buvo betakčiai, tiek Fosteris ir dr. Ward parodė taktiškumo, kantrybės ir džentelmeniškumo. Jiedu gvildeno esminį klausimą, — skirtumą tarp komunizmo ir kapitalizmo.

"Komunistinis judėjimas," sakė Fosteris, **"šiandien yra demokratiškiausias judėjimas pasaulyje. Anti-fašistinės Tarybų Sąjungos social demokratija ir pasaulio komunistinės partijos yra vyriausia pasaulio demokratijos tvirtuma."**

Fosteris įspėjo tuos, kurie rengiasi prie trečiojo pasaulinio karo: po pirmojo pasaulinio karo atsirado socialistinė Tarybų Sąjunga; po antrojo pasaulinio karo ši šalis dar labiau sutvirtėjo ir šiandien kyla Azijos liaudis kovoje už laisvę. Jei imperialistai suruoš tretįjį pasaulinį karą, tai po jo kapitalizmas turės amžiam žlugti visame pasaulyje.

★ ★ ★

Girdėjome, kad niūjorkiškė radijo stotis (WOR) gavo daug telefonu pareikštų protestų iš debatų klausytojų: jie protestavo, kam buvo leista Lucei triukšmas kelti.

Nieko nepadarysim. Ji gi kongresmanė. Ji milijonierka. Lucė — savotiška komedijantė. Ji atkakli Amerikos imperializmo gynėja. Ji, todėl, turi tokių privilegijų, kokių padorus vidutinis pilietis niekad kapitalistinėje santvarkoje neturės.

★ ★ ★

(Tąsa 5-me pusl.)

Daug Minkštosios Anglies Mainierių Nustojo Dirbę

Kai Valdžia Užėmė Kasyklas, dar Daugiau Mainierių Neina Dirbt

Pittsburgh, Pa. — Kad prez. Trumano valdžia užėmė minkštąsias angliakasyklas, tai vis daugiau mainierių neina į darbą. Jų unijos vadai buvo pertraukę streiką dviem savaitėm, kad angliakasiai dirbtų iki vidunakčio iš šio šeštadienio į sekmadienį. Dabar gi jau 130,000 mainierių metė darbą, nelaukdami paliaubų pabaigos; o tai yra apie trečdalis viso tų angliakasių skaičiaus. Mainieriai kalbasi: "Kol nebus padaryta nauja sutartis su kompanijom, tol neisime dirbti."

Mandžurijoj Laimiš Chiangas, o Kitur Chinų Komunistai

Nanking, geg. 23. —Chinijos t a u t i n i n k ų Chiang Kai-sheko valdžia skelbia, kad jie atėmę iš chinų komunistų Changchuną, Mandžurijos sostinę.

K o m u n i s t a i apleido Changchuną pirm tautininkų atvykimo. Komunistinė kariuomenė tuo tarpu puola tautininkus beveik apsuptame Tsinane, Shantung provincijos sostinėje, šiauriniai-rytinėje Chinijoje. Komunistai apsupo tautininkų kariuomenę Jehol provincijoje ties Chaoyangu ir užėmė Antze, arti Tientsino uostamiesčio.

Be Premjero Ghavamo Žinios Pradėtas Karas Prieš Azerbaidžaną

Teheran. — Azerbaidžano provincijos tautinė vyriausybė pripažino, kad Irano armija sauvališkai, be savo premjero Ghavamo žinios buvo pradėjus karą prieš Azerbaidžaną. Ghavamui įsakius, sustabdyta kariniai žygiai. Buvo suimta 17 Irano oficierių už Azerbaidžano savivaldybės užpuolimą. Jie, tačiau, ištrūko ir nežinia kur pasprukko.

BLUMAS GRĮŽTA Į FRANCIJĄ

Washington. — Grįžta namo Leonas Blumas, buvęs Francijos premjeras, socialistas. Jis stengėsi gaut iš Amerikos stambią paskolą Francijai.

Egiptas Negaus Sudano, Sako Anglija

London. — Anglijos užsienio reikalų ministeris Bevinas pareiškė, jog anglai neužleis Egiptui Sudano, kurio reikalauja egiptėnų valdžia. Egiptas sako, dauguma Sudano gyventojų yra jo tautiečiai.

AUTOMOBILIAI TREČIĄ KARTĄ PABRANGINAMI

Washington.— Kainų Administracija leido dar 4 iki 8 nuošimčių pabrangint visus naujus automobilius. Tai trečias automobilių pabranginimas šiemet iš valdžios pusės. Ir dar automobilių kainos bus pakeltos, kaip įspėjo vienas Kainų A d m i nistracijos valdininkas.

Suimta 200 Rochester Miesto Streikierių

Rochester, N. Y. — Policija suėmė 200 pikietininkų streike prieš miesto viešųjų darbų departmentą. CIO ir Darbo Federacijos unijistai kalbasi apie visuotiną streiką prieš žiaurų miesto valdybos elgimąsi su darbininkais.

Buvęs Amerikos Komunistų Sekretorius Browderis Staptelėjo Maskvoje

Maskva. — Buvęs Amerikos Komunistų Partijos s e k r e t o r i u s, atvykęs Maskvon, užregistravo savo adresą Jungtinių Valstijų ambasadoj ir kalbėjosi su jos nariais. Jis ketino pasikalbėti su užsieniniais kores p o n d e n t a i s ketvirtadienį. Browderis šiuo tarpu apsigyvenęs naujoviškame Maskvos Viešbutyje, kur naudoja tris kambarius. Kokiu tikslu jis atsilankė į Maskvą, Browderis dar niekam viešai nepasakė.

Valdžia Padės Statyti Namus Veteranams

Washington.— Prez. Trumanas pasirašė kongreso nutarimą, kad būtų pastatyta 2,700,000 nebrangių gyvenamų namų su valdžios parama. Karo veteranai turėsią pirmenybę tokius namus samdyti bei pirkti. Šalies iždas duos $400,000,000 primokėjimų privačiam namų statytojam.

ORAS. — Būsią šilta.

Van A. Bittner, pietinėse valstijose CIO vajaus direktorius, pareiškia spaudos atstovams Atlantoj, kad darbininkai bus verbuojami į unijas "nežiūrint rasės, tikybos, spalvos ar tautinės kilmės."

SAUGUMO TARYBA NENORI PAAIŠKINIMO IŠ IRANO PREMJERO GHAVAMO

New York.— Jungt. Tautų Saugumo Taryba 9 balsais prieš 1 nutarė dar palaikyti baigtąjį Irano skundą prieš Sovietų Sąjungą. Amerikos delegatas Stettinius ir Anglijos atstovas sutelkė kitus, "kišeninius" delegatus balsuoti už skundo palaikymą. Jie pasakojo, kad esąs "neaiškus" Irano valdžios pranešimas apie visos sovietinės kariuomenės ištraukimą iš to krašto iki gegužės 6 d. Lenkijos delegatas Oskaras Lange siūlė kreiptis į Irano premjerą Ghavamą, kad jis pats atsiųstų paaiškinimą. Amerikonai ir anglai su savo bendrais atmetė šį pasiūlymą.

Demokratas Senatorius Connally Taipgi Reikalavo Šaukt Taikos Konferenciją, Nepaisant Rusų

Washington. — Demokratas senatorius Tom Connally kalbėjo, kad jau nereikią Keturių Didžiųjų talkininkų ministerių k o n f erencijų; jos, girdi, pasidarė "nenaudingomis." Connally reikalavo tuojau sušaukt visų 21-no europinių talkininkų konferenciją taikos sutartims daryti. Jis ragino nelaukti Keturių Didžiųjų susitarimo iš anksto. Jis, kaip ir republikonas senatorius Vandenbergas, nudavė esą mažųjų talkininkų draugais prieš Sovietus.

Prez. Trumano paskirti, Connally ir Vandenbergas buvo valstybės sekretoriaus James Byrneso padėjėjai paskutinėje Keturių Didžiųjų užsieninių ministerių konferencijoje. Jiedu pilnai užgyrė Byrneso pareiškimą prieš Sov. Sąjungą.

NACIAI GAMINA ATOM-BOMBAS FRANKUI,--GIRAL

New York, geg. 23. — Užsieninės ispanų respublikos valdžios premjeras dr. J. Giral liudijo Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai, kaip ir kur naciai Ispanijoj darbuojasi, tyrinėdami atominę jėgą. Giral tvirtino, kad jie stengiasi pagamint atominę bombą fašistinei Franko diktatūrai.

OPA sako, jau prasideda ir duonos juodoji rinka.

Seoul. — Numatoma naujos derybos tarp Sovietų ir amerikonų Korejoj.

SIŪLOMA DVILYPĖ UNIJŲ GEROVĖS FONDŲ KONTROLĖ

Washington. — Senatas 40 balsų prieš 12 atmetė senatoriaus Pepperio sumanymą užgirti unijinius gerovės - sveikatos fondus samdytojų lėšomis.

Pranešama, kad senatas greit balsuos Byrdo siūlymą pripažinti tik tokius fondus, kuriuos samdytojai ir unijos išvien kontroliuotų.

Chinų komunistai tebevaldo du trečdalius Mandžurijos.

Miami, Fla. — Plinta kūdikių paryžiaus liga.

Dauguma Gelžkeliečių Priėmė Prezidento Siūlomą Algą

Dvi Gelžkeliečių Brolijos Reikalavo Geresnių Sąlygų

Washington, geg. 23. — Prezidentas Trumanas siūlė pusdevyniolikto cento pakelti geležinkelių darbininkams algą per valandą, paliekant vieniems metams tokias pat darbo taisykles, kaip iki šiol. 18 gelžkelinių darbininkų Brolijų - unijų priėmė prezidento pasiūlymą. Bet dvi galingos Brolijos, traukinių tarnautojų ir mašinistų, reikalavo pagerinti darbo taisykles. Trumanas patvarkė, kad iki 1 val. ketvirtadienį popiet jos galutinai atsakytų, ar priima ar atmeta jo pasiūlymą.

KVOČIA KAPITONĄ DĖL MERGINOS MIRTIES

Frankfurt, Vokietija. — Suimtas ir kvočiamas amerikonų kapitonas J. D. Becher. Rasta negyva, nuoga, iškritusi ar išstumta per jo buto langą, graži amerikonė Dorothy Knapp, karo departmento raštininkė. Ji iš naktinio kliubo su kapitonu nuėjo į jo kambarius po vidunakčio.

MacArthuras Ruošiąs Japonus prieš Rusiją

New Yorko republikonų dienraštis geg. 22. d. rašė: **"Dabartiniai generolo MacArthuro veiksmai, atrodo, taikomi tam, kad padaryt J a p o n i j ą konservatyvės Amerikos talkininke, jeigu Amerikai tektų kada kariauti su Rusija."**

Senatorių Grupė Mažina Valdinius Primokėjimus, Apribojančius Kainas

Washington. — Bankinis senatorių komitetas 14 balsų prieš 2 nutarė nuo 1947 m. gegužės 1 d. visai panaikinti valdiškus primokėjimus gamintojams maisto ir kitų reikmenų. Tie primokėjimai duodami, kad bizniai gautų gana pelno, bet kad negalėtų sauvališkai branginti savo produktų.

Kainų Administracija reikalavo $2,051,000,000 primokėjimam per metus. Senatorių komitetas skyrė tik $1,100,000,000.

Neduos Sakramentų Balsuojantiems už Kairiuosius

Roma. — Vidurinės Italijos vyskupai šaukė katalikus balsuoti tiktai už gerus krikščionis birželio 2 d. rinkimuose. Jų pareiškimas sako, kas balsuos už marksistines arba "svietiškas" partijas, tam bažnyčia neduos šliūbų ir neleis laidoti pašventintuose kapuose.

(Daugiau žinių 5-me pusl.)

Naujieji Amerikos Bombanešiai Gabens Atomines Bombas

Washington. — Jungtinės Valstijos vartos naujus galingus bombanešius B-36, kaip atominių bombų išnešiotojus, sakė generolas Carl A. Spaatz, oro jėgų galva. Naujasis bombanešis vienu pradėjimu galės skristi 10,000 mylių. Jis lėksiąs po 600 mylių per valandą.

Liepos mėnesį bus pradėta lavint atsarginiai armijos lakūnai keturiasdešimtyje stočių. Paskui bus atidaryta dar 90 stočių kariniams lakūnams pratinti.

Balkanų Šalys Protestuoja, kad Amerikonai Užgrobė Jų Laivus

Frankfurt, Vokietija. — Jugoslavija ir kiti Balkanų kraštai užprotestavo, kad amerikonai užgrobė 372 jų laivus Dunojaus upėje ties Vilshofenu; reikalavo laivus sugrąžinti. Amerikos valdininkai atsakė, kad neatiduos tų laivų, kol visi didieji talkininkai pripažins Dunojaus laisvę visoms šalims. Sovietų spauda rašė, kad tas užgrobimas apsunkina gyvenimą Balkanam.

Chinų Komunistai Šaukia Neduot Chiangui Lėktuvų

Yenan. — Chinų komunistai atsišaukė į amerikonus, kad nustotų davę Chinijos t a u t i n i n k ų vadui Chiang Kai-shekui lėktuvus ir ginklus, kuriais jis žudo chinų darbininkus ir valstiečius pilietiniame kare.

Senato Politikieriai Stoja Už Drabužių Brangininą

Washington. — Senato komitetas nubalsavo panaikint Kainų Administracijos patvarkymą, a p r i bojantį kainas pigiems ir vidutiniams drabužiams; atmetė ir įsakymą gamint tinkamą nebrangių drabužių kiekį.

KAIP LENINGRADAS KELIAMAS IŠ GRIUVĖSIŲ

Leningradas. — Šio miesto gyventojai atliko milžinišką atstatymo darbą per dvejus metus po Leningrado paliuosavimo nuo vokiečių apgulos, rašo Drew Middleton, N. Y. Times korespondentas. Bet dar likę daug griuvėsių, bombų išmuštų duobių ir kitų apgulos palaikų.

Gyventojai, vyrai ir moterys, linksmai ir su pasiryžimu dirba, kad atkurtų savo miestą. Visų pirma jie atstato gyvenamuosius namus ir muzėjus, rašo Middleton. Jis matė, kaip moterys iškrovė didelius rąstus iš valčių ir jais sustiprino savo apartmentinio namo pamatus.

Palociai ir istorinės bažnyčios taipgi atsteigiama. Kartu su civiliais gyventojais dirba ir raudonarmiečiai ir vokiečiai belaisviai.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President ..... Jos. Weiss
Secretary Treasurer ..... D. M. Sholl
Editor ..... Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.50
United States, six months	$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Angliakasių ir Gelžkeliečių Reikalai

Angliakasių ir gelžkeliečių reikalavimus turčiai atsisakė išpildyti. Tas privertė darbininkus skelbti streiką. Jų streikas suparalyžiuoja gamybą, transportaciją ir kitas pramonės šakas. Vyriausybė nutarė paimti gelžkelius ir mainas į savo rankas ir atsišaukė į darbininkus raginant juos dirbti. Jau šis vienas faktas parodo, kad visuomenė gali apsieiti be kapitalistų. Jeigu vyriausybę sudarytų liaudies ištikimi atstovai, tai tokia vyriausybė visada susitaikytų su darbo žmonių unijomis ir nebūtų streikų. Todėl nėra streikų ir Tarybų Sąjungoj.

Žinoma, kapitalistinėj tvarkoj laikinas "nacionalizavimas" kasyklų ir gelžkelių neišriša klausimo. Vyriausybė, kuri daugiau rūpinasi turčių reikalais, negu visuomenės, tokių žygių imas tik todėl, kad ji nenori daryti spaudimo į kapitalistus, kad jie išpildytų darbininkų reikalavimus.

Prezidentas Trumanas ragina darbininkus: "dirbkite, dirbkite ir dirbkite!" Ir kas nenori dirbti? Mainieriai ir gelžkeliečiai, kaip ir kiti darbininkai ir be raginimų nori dirbti, nes jie be darbo negali gyventi. Bet jie negali dirbti už senas algas, iš kurių jie ir jų šeimos negali žmoniškai pragyventi.

Patsai Washingtonas pripažįsta, kad gelžkelių kompanijos nuo 1941 iki 1944 metų pasidarė tris bilionus dolerių gryno pelno! Taip pat dideli pelnai buvo ir anglies kompanijų. Turčiai galėtų išpildyti darbininkų reikalavimus, jeigu ne jų didelis godumas.

Dabar Mr. Trumano vardu derybas veda Mr. J. R. Steelman ir J. W. Snyder su gelžkeliečių brolijų (unijų) vadais, kad išrišti algų pakėlimo ir kitų darbininkų reikalavimų klausimą.

Derybose su mainierių unija valdžią atstovauja vidaus reikalų sekretorius Mr. A. J. Krug. Kada šios derybos vedamos, tai tuo pačiu kartu gelžkeliečiai ir mainieriai (pastarieji su maža išimtimi) dirba. Ne vien anglies kasėjai ir gelžkeliečiai, bet visos šalies piliečiai seka derybas. Vyriausybės yra pareiga priversti mainų ir gelžkelių kompanijas išpildyti darbininkų reikalavimus. Jokios pasakos, būk turčiai "neturi iš ko" pakelti algų, neturi pamato, vyriausybė žino jų įplaukas ir pelnus.

$4,639,659,000 Karo Laivynui, o Kodėl Nesirūpinama Namais?

Specialis kongreso komitetas apsvarstė ir nutarė, kad nuo 1 d. liepos, 1946 metų iki tos dienos 1947 metų, karo laivynui būtų išleista $4,639,659,000. Bus statomi nauji karo laivai ir modernizuojami dabartiniai. Kaip žinia, Jungtinės Valstijos jau dabar turi didesnį karo laivyną negu viso pasaulio į daiktą sudėtas.

Ši suma skiriama tik karo laivynui. Armijai ir orlaivynui yra paskirta dar daugiau. Prie to išleidžiama šimtai milionų visokiems kariniams bandymams. Vien atominių bombų išbandymams, liepos mėnesį, skiriama daugiau kaip $100,000,000 vertės karo laivų, kurie bus sunaikinta! Patsai prisirengimas dar daugiau kainuos negu $100,000,000! Taip eikvojamas karo reikalams šalies iždas. Tai parodo, kad ponai valdininkai tik daug kalba apie "taiką", apie tai, būk jie tiki, kad Jungtinių Tautų Organizacija palaikys pasaulyj taiką. Bet šie karo prisirengimai ir sudarymas karinių sąjungų su Kanada rodo, kad jie nesirengia taikiam sugyvenimui su kitomis šalimis.

Reikia atžymėti, kad dabartiniai karo prisirengimai praryja milžiniškas sumas pinigų. Tuo pačiu kartu daugelio reikmenų gyventojams nėra ir dar ilgai nebus. Visoj šalyj jaučiamas didelis gyvenimo namų nedatekliaus. Seni, pasenę,—gyvenimui netikę, o naujų, kaip ir nebudavoja. Kongresas ir valdininkai daug kalbėjo, milionus naujų namų prižadėjo, bet jų stato labai mažai, nes vyriausybė rūpinasi išleisti pinigus karo prisirengimui, o gyvennamių reikalą palieka atskiriems kapitalistams. Ęi atskiri turčiai stengiasi kuo mažiau jų pastatyti, nes stoka namų palaiko ant jų aukštas kainas. Ir turčiams taip yra daugiau pelno.

Anglijos Užsienio Prekyba Auga

New York Times paskelbė Mr. M. L. Hoffmann straipsnį iš London, pagal kurį pasirodo, kad Anglijos išvežimai tavorų į užsienį šiemet kas mėnesis yra 170%, lyginant su 1938 metų prekyba. Reiškia, Anglija veik du kartus tiek išveža tavorų į užsienį, kaip ji išveždavo pirm karo.

Jos išvežimas paaugo į visas pasaulio dalis. Jeigu 1938 metais į Šiaurinę Ameriką išveždavo per mėnesį už 3,700,000 svarų sterlingų, tai dabar atveža už 4,500,000; į Australiją ir Naująją Zelandiją tada išvežė už 4,800,000, o dabar —7,300,000; Europoj Anglija parduodavo už 14,400,000, o dabar jau už 24,400,000; į Afriką išveždavo už 6,100,000, o dabar už 15,600,000; į Aziją išveždavo už 6,500,000, o dabar jau už 11,100,000 ir į Pietų Ameriką tada išveždavo už 3,700,000, o dabar jau už 4,000,000 svarų sterlingų.

Dabar mėnesinis Anglijos išvežimas amerikoniškais pinigais yra lygus $280,000,000. Reiškia, britai kapitalistai plačiai varo pasaulyj biznį, tuo pačiu kartu jie Amerikoj ne tik prašo, bet tiesiog reikalauja paskolų ir kitokios pagalbos. Ir jų gauna!

Kas ką rašo ir sako

KANADOS TURČIŲ PELNAI

Liaudies Balsas rašo:

"Per vienus metus karo metu Kanados kompanijos pasidalino $337,000,000 dividendais, kaip nurodo Labor Information Centras. Tais pačiais metais jos dar pasidėjo $183,000,000 biznio plėtimui. Ši suma buvo liuosa nuo taksų, kadangi ji buvo skirta ne pelnui, o biznio plėtimui. Tokiu būdu, kompanijos vienų metų bėgyje gavo $520,000,000. Bet joms tokio pelno dar maža.

"Industrialistų verksmai, kad jie negauna užtektinai pelno, yra verksmai nepasotinamų finansinių vilkų. Jų kišenės nepripildomos. Jos be dugno. Juo daugiau į jas pila, tuo daugiau jos reikalauja."

Kas yra Kanadoje, tas pats ir Jungtinėse Valstijose. Kapitalistai čia karo metu ir po jo susikrovė pasakiškus pelnus. Tačiau jie bliauna ir bliauna, jog dar jiems vis to permaža.

Jie rėkia, šaukia, reikalaudami panaikinti gyvenimo produktų kainų kontrolę. Jie išleidžia milionus dolerių pinigų propagandai įrodyti, kodėl darbininkams nereikia pakelti algų. Jie visom keturiom kovoja prieš darbininkų reikalavimus, kad jiems algos būtų pakeltos.

Tai sakyte sako darbininkams, kad jie juo uoliau organizuotųsi ir kovotų už savo reikalus, nes tik tokią kalbą kapitalistai tesupranta.

"VILKŽMOGIAI" AR "ŽMOGVILKIAI"— TAS PATS!

Vokiečių rašytojo Thomaso Mann'o (jis gyvena Amerikoj) duktė, Erika, neseniai sugrįžo iš Vokietijos. Jos pasakojimu, ten naciai slapta veikia susibūrę į t. v. **werewolf'ų** ("vilkžmogių") gaują. Pasak Vilnies:

"Ji mano, kad ta organizacija nebus pavojinga, nes vargiai daug jon dėsis, bet ji gali daug nesmagumo padaryti sabotažu, kriminalinėm atakom ir kitais žygiais prieš Aliantus ir prieš vokiečius anti-nacius.

"Lenkijoj veikia panaši organizacija, kurią remia buvusios Lenkijos armijos viršilos ir buvusi tremtinė valdžia.

"Lietuvoje yra banditų grupės, kurias Naujienos ir Draugas vadina partizanais ir patriotais ir kurios užpuldinėja civilius žmones ir apiplėšia arba nužudo. Armijos, valdžios pareigūnų tie banditai nedrįsta puldinėti, tai puola bejėgius, beginklius viensėdijų valstiečius."

Panašios fašistinės gaujos siaučia ir Ukrainoje, ir Čechoslovakijoje, ir Jugoslavijoje. Jų esama ir kituose kraštuose. Juos galima vadinti "vilkžmogiais", galima vadinti "žmogvilkiais," galima vadinti banditais ir, paprastai, fašizmo likučiais. Visuomenė jų neapkenčia ir neapkęs, nes jie laikosi banditišku sodiečių puolimu ir plėšimu.

Kad jie bus išgaudyti ir už savo kriminalybes nubausti, tuo niekas neabejoja. Bet kokia nauda iš to bus tokiems, kaip lietuviški jų garbintojai? Drąsindami ir šelpdami tokius banditus, šitie ponai padeda jiems vis labiau kišti galvą į kilpą, kuri juos pasmaugs.

DIDŽIOJO NEW YORKO APYLINKEI

Laisvės piknikas įvyks 30 d. birželio (June) 30th, Clinton Park, Maspeth, L. I., N. Y. (116-121)

Dėlei Iškraustymo Lenkų iš Lietuvos

Tūluose lietuvių laikraščiuose pastebėjau netikslių ir neteisingų aiškinimų apie kraustymą iš Lietuvos lenkų.

Kaip tas reikalas šiandien stovi?

Štai žiupsnelis informacijų.

Man esant Lietuvoje, lenkų kraustymas ėjo visu smarkumu. Tam darbui vadovauja Tarybų Lietuvos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Albertas Knyva, jaunas, darbštus, rūpestingas vyras. Su juomi aš gerai susipažinau, jis man suteikė daug informacijų apie tą visą taip svarbų reikalą. Jis man sakė, kad jeigu bus gauta užtenkamai traukinių, tai lenkų repatriacija bus pabaigta 1946 metais. Žinote, sako, toks kraustymas, koks dabar yra vedamas, yra milžiniškas darbas. Kiekvienas žmogus gali su savimi pasiimti du tonus mantos-turto. O pokarinėse sąlygose transportacijos priemonėms esant labai apsunkintoms kitais svarbiais reikalais, desėtkams tūkstančių žmonių su jų manta išgabenti reikia beveik viršžmoniško pasiryžimo.

Kaip jau esame girdėję, Lietuvos ir Lenkijos buvo susitarta, kad lenkai, kurie nori, gali išvažiuoti iš Lietuvos. Bet toje sutartyje, matyt, nebuvo aiškiai nustatyta, kokie lenkai turi teisę išvažiuoti: Ar visi lenkai, ar tiktai tie, kurie buvo Lenkijos piliečiai, tai yra, Vilniaus krašto lenkai? Man esant Lietuvoje, tuo reikalu buvo Varšavon nuvykę Lietuvos užsienio reikalų ministeris Povilas Rotomskis ir jo pavaduotojas tartis. Sugrįžo jie nieko konkretaus nenutarę.

Lenkų valdžia laikosi tos pozicijos, kad iš visos Lietuvos bile lenkas, arba pasiskelbęs lenku, gali išvažiuoti. Mat, Lenkijai labai trūksta žmonių, ypatingai jai reikia žmonių į Rytinę Prūsiją. Todėl ji stengiasi gauti kuo daugiausia lenkų iš Lietuvos. Tuo tarpu Lietuvos vyriausybės pozicija yra, kad Lietuvos piliečiai pasilieka Lietuvos piliečiais, kad repatriaciją liečia tiktai tuos lenkus, kurie prieš karą buvo Lenkijos piliečiais, arba skaitėsi Lenkijos piliečiais.

Nežinau, kaip tas klausimas pagaliau tapo išspręstas. O gal taip ir pasiliko neišaiškintas.

Tuo tarpu Lietuvos vyriausybė išdavinėja leidimus tik tiems, kurie pirmiau buvo Lenkijos piliečiais. Kitiems lenkams leidimai šiuo tarpu neišduodami. Kiek suprantu, Lietuvos vyriausybė šitaip orientuojasi irgi todėl, kad Lietuvoje taip pat nėra jokio žmonių perviršio. Visur jaučiama didelė stoka darbininkų ir tarnautojų. Vien tiktai į Vilnių šiandien galėtų atvažiuoti ir surastų vietos keletas desėtkų tūkstančių žmonių. Klaipėdos krašte taip pat lengvai sutilptų gal koks šimtas tūkstančių lietuvių.

Jokios prievartos prieš lenkus nėra vartojama. Iškraustomi tiktai tie, kurie savanoriai pasirašė, kad jie nori išvažiuoti. Iš sykio, kai buvo paskelbta sutartis su Lenkijos valdžia ir lenkai buvo pagauti patriotinio ūpo, labai gausiai susiregistravo norį išvažiuoti. Bet pradėjo ateiti giminėms laiškai nuo išvažiavusiųjų, kad Lenkijoj naujakūriams irgi nėra rojaus, kad pradėti gyvenimą naujoje žemėje nėra taip lengva, kaip buvo jų įsivaizduota, užsidegimas išvažiuoti pradėjo atšalti. Labai daugelis lenkų tiesiog pakeitė savo nuomonę ir prašė Lietuvos valdžios, kad jiems leistų pasilikti Lietuvoj. Daugumoje atsitikimų tasai jų prašymas buvo patenkintas. Būna, sakė man, net tokių atsitikimų, kad vyras arba pati nori išvažiuoti, bet antroji pusė jokiu būdu nesutinka. Norintysis išvažiuoti gali išvažiuoti, o nenorintysis — gali pasilikti Lietuvoje.

Tūli lenkai dar pavartoja ir tokią gudrybę: Vieną kurį šeimos narį palieka Lietuvoje ir jam paveda savo namą arba kitokią nuosavybę. Mano šitaip: Nepatiks Lenkijoje, sugrįšime atgal. Jeigu gi ten bus geriau, tai pasiimsime ir likusįjį šeimos narį!

Kaip ten nebūtų, visas šis lenkų repatriacijos reikalas labai sudėtingas, labai keblus. Bet vienas dalykas yra visiškai aiškus, būtent, Lietuvos vyriausybė yra pasiryžus atlietuvinti Vilnių ir Vilniaus kraštą. Jeigu ten ir pasiliks vienas kitas lenkas, tai jau nebesudarys jokios problemos. Lietuvos sostinė už metų kitų bus tikras lietuviškas miestas savo sudėtimi.

A. Bimba.

Valstijos truperiai bando pralaužti United Electrical Radio and Machine Workers, CIO, pikietą tikslu pravesti skebus į Pratt & Whitney šapą, West Hartford, Conn. Žmonės atsišaukė į valstijos Seimelį, reikalaujant pasmerkti gub. Raymond E. Baldwin už vartojimą truperių prieš streikierius.

THESE ARE THE TIMES

By Matt Sholomskas

BOBBY SOX IDOL, Frank Sinatra, had something to say about red-baiters last week which is worth repeating. The crooner, who perviausly took up the cudgels against racial prejudice, was taken to task by a Knights of Coumbus official for recently speaking at a veterans housing rally in Madison Square Garden. He answered his critic, Gervase T. Murphy, by declaring:

"I was trying to help veterans get homes to live in. If that was subversive activity, I'm all for it."

—o—

Sinatra's description of red-baiters, incidentally, is classical. Frank correctly notes that "the minute anyone tries to help the little guy he's called a Communist." This is an apt characterization of many leaders of flocks who are constantly shouting wolf.

—o—

This writer's better half once advanced a description of red-baiters that often applies. Said the wife, on one of her rare moments of political reflection: "It seems to me that these people who repeatedly cry 'Communists' are a frustrated bunch." Here was a simple observation whose wisdom struck us suddenly. But it took the little woman to express the obvious.

—o—

So-called innocent DP's are not as innocent as some of our Nazi coddling Lithuanian newspapers would want us to believe. Even at this late date certain Lithuanian DP's are taking part in fascist attacks upon Jews. The latest reported incident comes from Rome via of the Jewish Telegraph Agency.

During the Jewish May Day demonstration at Regina Emelia, an internment camp for refugees near Milan, Ukrainian and Lithuanian fascists attacked the demonstrators, killing two Jews and wounding five others.

From such incidents it is quite clear why many DP's fear returning to the countries of their origin. They would have to answer for similar crimes they had committed in their motherland.

—o—

ON THE "THREE CHEERS FOR HITLER" FRONT: Chicago's "Naujienos," under whose roof "Jaunimas" once printed its infamous "Three cheers for Hitler" blurb, is doing everything in its power to keep Nazi ideology alive. Latest effort in this direction is Naujienos serialization of a Nazi book entitled "Kolektyvinė Tironija" (Collective Tyranny) . . . The nature of this book was revealed in the March edition of the Baltic Review, which described the book as "one of the many Nazi propaganda publications issued in Lithunia during the German occupation." . . . One Andrius Valuckas is the "author" of the book, which the Review disclosed "was published by the State Publishing House in Kaunas in 1943 (during Nazi occupation)"...

—o—

HEADLINE:

"U. N. May Have to Find New DP Solution."

Perhaps dis-solution might be more advisable!

—o—

Over in Japan McArthur's brand of democracy, some important people believe, is altogether too democratic. Hungry Japanese especially have little respect for the "emperor system," which the General has done everything to preserve. Such "disrespect" to the emperor, who really should be tried as a war-criminal, is a violation of democracy as some big-wigs see it. Thus the recent declaration that "troublesome minorities" will have to restrict their activities. Seems to us that many of the real "troublesome minorities" are being coddled by our policy.

Redakcijos Atsakymai

Jonui B. — Klausiate, ką reiškia valdžios paėmimas į savo rankas geležinkelių arba fabrikų, kai tų pramonių darbininkai išeina streikan? Reiškia tiek, kad valdžia tuo būdu priverčia darbininkus (jei šie valdžios klauso) grįžti darban, vadinasi, išvengiama streiko. Tolydžio, valdžiai operuojant fabrikus arba geležinkelius, tariamasi su darbininkais dėl jų reikalavimų. Kai susitariama, tuomet valdžia grąžina įstaigą savininkams. Panašiai buvo su stockjardais, panašiai buvo ir su kitom pramonėm. Toks valdžios perėmimas į savo žinią pramonių yra daugiau mažiau tik formalumas. Paimtųjų pramonių savininkai tebegauna savo pelnus, kaip gavę. Kitais žodžiais: paėmimas valdžios žinion tos ar kitos pramonės streiko metu nėra tų pramonių nacionalizacija, o tik laikinas (t. v. emergency) žygis.

Joe Andersonui, Albany, N. Y. — Mūsų žiniomis, Leningrado (pirmiau St. Petersburgo, vėliau Petrogrado) švedai niekad nevaldė. Kai jie kadaise buvo įsiveržę Rusijos gilumon ir buvo skaudžiai sumušti prie Poltavos, tuomet to miesto dar nebuvo, na, o vėliau jiems neteko progos Petrapilį užimti ir valdyti.

Podraug klausiate, ar šiuo metu Tarybų Lietuvoje yra Raudonosios Armijos dalinių. Manome, kad taip, yra. Be kitko, ten yra Lietuviškoji Divizija (ar gal jau dvi ar trys). Bendrai, apie tai, kur Raudonosios Armijos daliniai stovi ir ką jie veikia, mes labai mažai teturime žinių, nes Raudonosios Armijos vadovybė nėra linkusi tokius dalykus pasakoti. Turime suprasti, kad imperialistai ruošiasi trečiajam pasauliniam karui, — grūmoja pulti Tarybų Sąjungą, — todėl Raudonosios Armijos vadovybė palaiko savo dalinius ten, kur jie reikia palaikyti ir apie tai nesako tiems, kuriems nėra reikalo žinoti.

Antanas Bimba

Ką Aš Mačiau Tarybų Lietuvoje

(Trumpi dieniniai užrašai)

(Tąsa)

Gruodžio 24

Reikia pamatyti Kauną ir jojo apylinkes. Gavome automobilį ir tryse pasileidome pasivažinėti. Pirmučiausia atsidūrėme į Vilijampolį, už Nėries. Bet Vilijampolio neberadome—tikrai neberadome! Vilijampolis visiškai sunaikintas, nušluotas. Čia, mat, buvo įkurtas žydų ghetas ir čia jie buvo visi iššudyti. Daugybė jų buvo gyvi sudeginti. Pasakoja žmonės apie baisius vaizdus. Besiklausant jų ir matant tuos griuvėsius, pagaliau pažvelgus į naujai supiltus kapus prie pat Nėries, taip bloga ant širdies pasidarė, jog ilgai negalima buvo žodis ištarti. Tik už tai vieną Lietuva ir visa žmonija vokiečius amžiais keiks. O su didžiausia gėda reikia pripažinti tą baisų faktą, jog lietuviškieji išsigimėliai padėjo vokiečiams tame baisiame darbe. Pavyzdžiui, kalbėjausi su viena lietuve dantų gydytoja. Ji man papasakojo tokį baisų dalyką. Tūli lietuviai, girdi, specializavosi nuimdinėti nuo žydų pirštų žiedus, nukapojant jiems pirštus. Ne sykį, sako, jie man atnešė dar kruvinus žiedus ir klausė, ar galėčiau iš jų jiems įdėti auksinius dantis. Jinai jiems su pasipiktinimu atsakydavus: Iš to aukso dantų padaryti negalima! Kitką, sako, bijodavau pasakyti, nes už vieną žodį galėjo jie ir su manimi tolygiai pasielgti!

Gėda, baisi gėda tiems lietuviškiems žmogžudžiams. Daugelis jų, sako, buvo praturtėję žydų žūdymu. Mat, tiems lietuviams vokiečiai atiduodavę turtus žydų, kuriuos jie nužudydavo.

Tie galvariezai, suprantama, paspruko Vokietijon, kai Lietuvoje vokiečių okupacijai atėjo galas.

Kučių vakarą gražiai praleidau pas amerikiečiams puikiai žinomą rašytoją Cvirką. Jo graži, jauna žmona, tapytoja, davė puikią vakarienę. Ten susipažinau su prof. Račkausku, Kauno Universitete dėstytoju senobinių kalbų—lotynų, graikų. Jis yra Cvirkienės ir Venclovienės tėvelis. Tai vienas iš gabiausių ir sąmoningiausių senųjų lietuvių inteligentų.

Beje, būčiau ir pamiršęs. Važinėdami po Kauną, užėjome į Kauno sporto rūmus. Jie jau visiškai atstatyti ir sutvarkyti, net ir apšildyti.

Mylimiausias Lietuvoje sportas yra krepšinis (basket ball). Sporto direktorius tiek susižavėjęs krepšiniu ir lietuvių krepšininkų pasižymėjimais įvairiose lenktynėse, jog apie kitokį sportą nelabai nori ir kalbėti.

Sporto pastatuose yra salė, kurioje telpa dvylika tūkstančių žmonių. Tai esanti tos rūšies didžiausia salė visam Pabaltijyje.

Kauno apylinkės nepaprastai gražios. Kaunas irgi, kaip Vilnius, randasi dviejų upių trikampyje—Vilnius—Nėries ir Vilnelės, o Kaunas — Nemuno ir Nėries. Miestas guli slėnyje. Jo apylinkėse lietuviška buržuazija buvo prisisteigus gražių vilų ir jose puikiai gyvendavo. Jos išliko nesunaikintos. Dabar jose gyvena geri Kauno žmonės, užsitarnavę geresnės pastogės.

Mačiau vieną įdomią karo liekaną. Tai didžiulė duobė prie sporto rūmų. O ta duobė yra rezultatas vienos bombos sprogimo. Bombą gi numetė Raudonojo Orlaivyno lėktuvas vokiečiams Kauną valdant. Visas Kaunas buvęs dėl to susijaudinęs. Vokiečiai buvę persigandę. Tokio baisaus sprogimo niekas pirmiau nebuvo matęs bei girdėjęs. Sporto rūmų direktorius nuvedė mus pasižiūrėti tos duobės. Tai iš tiesų baisi duobė, dešimties metrų gylio ir 35 metrų pločio. Milžiniškas akmuo, kuris, matyt, gulėjo toje vietoje, kur bomba nukrito, sprogimo jėgos numestas už kelių dešimtų metrų nuo duobės.

Gruodžio 25

Kalėdų diena. Įmonės ir įstaigos nedirba.

Atėjo pasikalbėti nepaprasta viešnia, M. Grigaitytė-Jasulaitienė, išgarsėjus Kauno dantų gydytoja, amerikiečio Pijaus Grigaičio sesuo. Nors jau nebe jauna, bet gražios, malonios išvaizdos moteriškė. Jinai atėjo pasiteirauti apie savo brolį, Pijų Grigaitį, ar jis dar gyvas ir sveikas, nes nuo jo nesanti gavus laiško labai ilgą laiką. Džiaugėsi, kai pasakiau, kad jos brolį pusėtinai gerai pažįstu ir kad jis, kiek žinau, yra ir sveikas ir dar gyvas. Ji pati per karą išsilaikius savo profesijoje, su vokiečiais nieko bendro neturėjus, dar padėdavus jų persekiojamiems žydams ir kitiems žmonėms. Ir dabar jai niekas nekliudo jos profesijoje.

Po tam ji priėjo prie "skundo." Josios brolis kunigas Grigaitis Klaipėdos krašte esąs nuteistas dešimčiai metų kalėti. Už ką? Girdi, okupacijos metu jis buvo vokiečiams už perkalbėtoją! Ji žinanti, kad jis jokio kitokio prasižengimo nepapildęs.

Bet, sakau, kiek man teko patirti, tarybinė vyriausybė kunigų nepersekioja, visiškai nekliudo tiems, kurie nebuvo okupacijos metu susidėję su vokiečiais. Jinai sutiko, jog tas tiesa. Vadinasi, jos brolis bendradarbiavo su vokiečiais. Tačiau, suprantama, jai gaila jo ir ji norėtų, kad jis greičiausiai už griekus atpakutavotų ir iš kalėjimo išeitų.

Nuvažiavau ant Žaliojo kalno aplankyti Petro Bimbos šeimą. Istorija tokia: Petras Bimba buvo sūnus kitų mūsų kaimelio Bimbų. Jis man pagelbėjo išvažiuoti iš Lietuvos į Ameriką. Tada jis mokytojavo Žemaitijoje.

Sužinojau, kad jis jau prieš kiek metų mirė ir paliko Kaune šeimą. Norėjau su jo žmona pasikalbėti. Radau ją su dukrele Aldona. Moteriškės gyvena labai gražiai. Tik tiek liūdi, kad sūnus dingo pradžioje karo ir nebesitiki jį gyvą pamatyti.

(Bus daugiau)

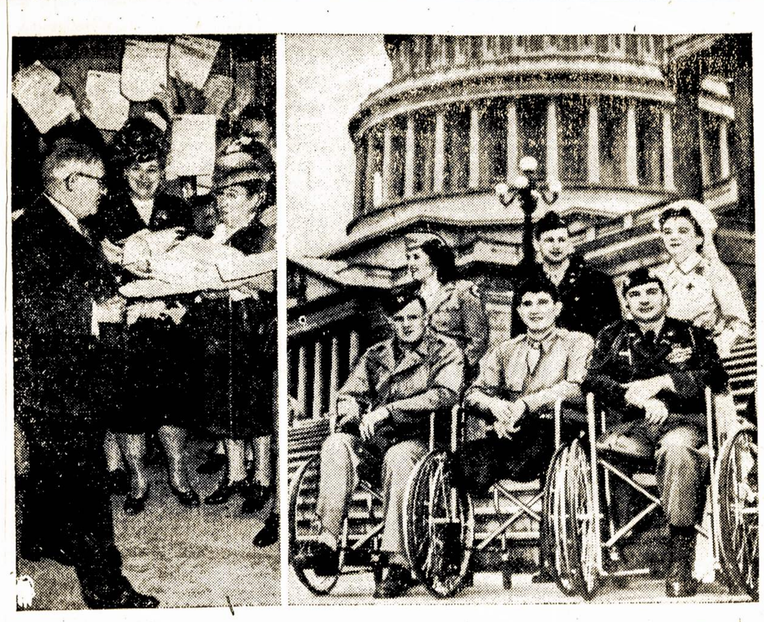

Sužeisti veteranai ir šeimininkės atkeliavo į Washingtoną gelbėti OPA. Kairėj: senatorius Robert F. Wagner, demokratas iš New Yorko, priima peticijas su tūkstančiais parašų. Dešinėj kariai, kariavusieji ir daug paaukojusieji už savo kraštą, dabar irgi yra pasiruošę kovoti už kainų kontrolę. Ne tik dirbantieji, bet ypatingai sužeisti veteranai, seneliai ir visi, gyvenantieji iš pensijų, nukentėtų dolerio vertei visiškai sumažėjus dėl pakilusių kainų.

Baltimore, Md.

Apie Mirusį Draugą K. Mikolaitį

K. Mikolaitis mirė gegužės 4 d. Likosi palaidotas gegužės 8 d., Alfonso kapinėse. Jo palaikai buvo pašarvoti pas graborių Kašinską. Daug gėlių buvo sunešta prie velionio šermenų kambaryje. Tarp tų vainikų buvo du gražūs vainikai nuo progresyvių organizacijų: nuo LDS 48 kuopos ir nuo LLD 25 kuopos.

Velionis Mikolaitis palaidotas šale savo moters Magdelenos, kuri mirė 1939 metais. Gražus paminklas puošia Mikolaičių kapus.

Gražus būrys draugų ir pažįstamų su 15 automobilių palydėjo velionį į kapus. Drg. M. Kučinskas, senas Mikolaičio draugas, prie kapo pasakė atsisveikinimo prakalbėlę. Velionis palaidotas be religinių apeigų. Už tai garbė priguli jo sūnui Kristupui už nesulaužymą tėvo troškimo neturėti nieko bendro su religinėmis apeigomis.

Parvažiavus nuo kapinių Kristupas Mikolaitis pakvietė palydovus į Lietuvių svetainę ant pietų.

Velionis Mikolaitis gimė 1880 metais, Pilatiškės kaime, Suvalkijoj, Marijampolės apskrityj, pasiturinčio ūkininko šeimoje. Paliko vieną seserį Amerikoje, Katriną Juraitienę. Draugai Juraičiai yra Laisvės skaitytojai ir rėmėjai progresyviško judėjimo. Gausūs aukotojai darbininkų judėjimui ir spaudos rėmėjai.

Velionis Mikolaitis 1900 metais atvažiavo į Ameriką, į Baltimorę ir čia išgyveno visą laiką. Pirmiausia jis skaitė laikraščius "Kovą" ir "Lietuvą." 1908 metais Baltimorėj susitvėrė Socialistų Sąjungos 14 kuopa, ir velionis į kuopą įstojo pačioje pradžioje. Nuo to laiko prasidėjo jo klasinis susipratimas. Socialistų Partijai persiorganizavus į Komunistų Partiją, Mikolaitis ėjo su Komunistų Partija. Per 38 savo klasinio susipratimo metus velionis daug dirbo ir aukojo savo laiką ir turtą darbininkiškiems reikalams. Labai įvertino spaudos svarbą. Jieškojo Laisvei ir Vilniai naujų skaitytojų. Pats rašė korespondencijas iš darbininkų judėjimo, ir abelnai platino darbininkišką literatūrą.

Per pastaruosius kelis metus velionis tik lazdele pasiremdamas galėjo vaikščioti. Bet neapleido susirinkimų ir veikimo. Susirinkimuose visada duodavo gerų sumanymų ir pabarimų kitiems draugams už apsileidimą.

Velionis Mikolaitis turėjo tik vieną sūnų Kristupą, kuris jau yra vedęs. Malonus, rimto būdo vyras, visų mylimas. Tėvas, gyvas būdamas, įrašė jį ir jo žmoną į LLD 25 kuopą. Mes tikimės, kad Kristupas su žmona pasiliks LLD 25 kuopoj. Turėjo jis didelį nuliūdimą dėl tėvo mirties, bet taip pat jis susilaukė ir džiaugsmo: jo žmona Aldona laike šermenų (7 d. gegužės) pagimdė dukterį. Linkėtina jaunųjų Mikolaičių šeimynai sveikatos ir užauginti sveiką ir gražią dukterį. Tėvas, gyvas būdamas, troško pamatyti savo anūkus, bet mirė trimis dienomis pirmiau, negu gimė anūkė. Prieš mirtį sūnui pasakė, kad einąs prigulti, pasilsėti. Velionis Mikolaitis atsigulė ir užmigo amžinai, palikdamas liūdėti sūnų Kristupą ir seserį K. Juraitienę.

John Balsys.

Montello, Mass.

Balandžio 26 d. laikytam Moterų Apšvietos Kliubo susirinkime buvo skaitytas laiškas iš Bostono nuo LLD moterų skyriaus. Pageidauja, kad mes priimtume bendrai rengti pikniką Montelloj. Nutarta priimti. Piknikas įvyks 16 d. birželio, Lietuvių Tautiškame Parke.

Pora mėnesių atgal mūsų kliubas nutarė surengti bankietą pagerbimui lietuvių, antro karo veteranų. Kreiptasi į kitas draugijas bei kliubus. Prisidėjo dar 6 draugijos. Bankietas įvyks birželio 15 d. Tikimės, kad bus pasekmingas, nes turime gabių jaunuolių, kurie mums padeda. Nutarta nupirkti Liet. T. Namo pikniko tikietų už 20 dolerių.

Gražiai Atžymėta Gimtadienis

Gegužės 10 d. keletas draugių susirinko pasveikinti draugę A. Merkelienę jos gimtadienio proga. Ji yra moterų kliubo narė ir LLD 6 kuopos veikli narė. Visuomet darbu ir aukomis prisideda prie mūsų parengimų. Sumanyta paremti įrengimą Tiriamosios Medicinos ir Vėžio Ligos Instituto Vilniuje. Aukojo sekamai: A. Merkelienė $5. R. Stripinienė $5. Mr. ir Mrs. Čiužas $2. Po $1: M. Budrik, J. Stripinis, J. Stigienė, K. Chereškienė, P. Sinkevičienė, M. Potsus, P. Mickevičienė, B. Navickienė. Viso $20. Pinigai perduoti vietiniam LPT Komitetui.

Biruta.

BOSTONO APYLINKEI

Laisvės piknikas bus liepos 4-tą (July 4th), Vose Pavilion Park, Maynard, Mass. (116-121)

Newark, N. J.

A. Bimbos Prakalba

Pagaliau ir tie Newarko apsileidėliai turėjom puikų masinį mitingą, kur kalbėjo A. Bimba, Liet. Pag. Teik. Komiteto pirm., tik ką pargrįžęs iš Lietuvos.

Apie šias prakalbas tik trumpai prisimint teks, nes žinau, kad bus plačiau parašyta ir aukotojų vardai paskelbti. Kadangi mitingas labai gražiai pavyko, kaip iš materialės, taip ir moralės pusių, todėl negaliu iškęst nepasidalinęs džiaugsmu su tais Laisvės skaitytojais, kad tie apsileidėliai newarkiečiai sudėjo virš $2,000 Tiriamosios Medicinos ir Vėžio Ligos Institutui Vilniuje. Bravo, Newarko ir Harrisono - Kearnės žmonėms.

Nežiūrint, kaip labdaringas šis mitingas buvo, betgi juodvarnis ir čia pasirodė didžiausiu begėdžiu, donosčiku; skundė policijai, kad šį, taip nekaltą, labdaringą mitingą valdžios atstovai uždarytų, neleisdami Lietuvos žmonėms pagelbėt jų varguose. To juodvarnio sąžinė (jei kokią turi) kietesnė ir už tas uolas, juodesnė ir už jo viršinį švarką.

Mirtis

Kelios savaitės atgal, čia mirė Petras Luckus, gimęs ir augęs šioj šalyj, buvęs praeito pasaulinio karo veteranas ir Šv. Jurgio Draugijos svetainės gaspadorius per apie 10 pastarųjų metų. Gaila jauno vyro, dar tik 42 metų amžiaus.

Spėju, kad iš visų buvusių šios salės gaspadorių, buvo bene geriausias žmogus, su kuriuo buvo galima susikalbėti, susitaikinti gerai, teisingai. Jisai su įvairių pakraipų organizacijomis mokėjo gražiai draugiškai kooperuoti. Prie jo mūsų organizacijos veltui susirinkimus laikydavo, o ypatingai sietyniečiai su juo labai gražiai kooperavo. Jam mirus, tą pat dieną, kada choras laiko praktikas, tą vakarą buvo pertrauktos pamokos ir paskirta jo pagarbai ir atminčiai 10 dolerių dėl gėlių. Pastaba reiktų padaryti sietyniečiams, kad jie iki šiol nieko neparašė į spaudą.

Ilsėkis, gerbiamasai, mes apie tave visuomet gražiai, jausmingai prisiminsime.

Sergančios Draugės

Katrina Yuodeškienė 3 savaitės atgal išvyko į ligoninę sunkiai operacijai dėl tumerio.

Ligoninėj išbuvo virš tris savaites, po priežiūra daktaro Glass. Tai sunkiai vargšė

(Tąsa 5-me pusl.)

Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto Finansinė Atskaita

Už Laikotarpį nuo 1945 Metų Spalių 1 Dienos iki 1946 Metų Gegužės 1 Dienos

Įplaukos

Balansas 1945 m. spalių 1 dieną	$4,390.59
Spalių mėnesį įplaukė	3,654.80
Lapkričio	2,678.75
Gruodžio	2,696.46
Sausio 1946	1,991.59
Vasario	237.65
Kovo	5,077.91
Balandžio	11,797.29
Viso	$32,525.04

Išlaidos

Pas American Society for Russian Relief padėta ateities pirkimams	$10.000.00
Pirkta čeverykų už	3,047.76
Išlaidos atstovo pasiuntimo Lietuvon	1,000.00
Išlaidos atstovo į Pittsburgho suvažiavimą	25.00
Išlaidos kalbėtojos į Mass.	12.00
Išlaidos del. į Am. Society for R. R. konferenc.	6.00
Perdirbimas (sumažinimas) iš Lietuvos parvežtos filmos	602.20
Ekspreso kom. už iš kolonijų atvežtus daiktus	327.49
Komiteto Centrui reikmenų pirkta	217.87
Randa	269.00
Spauda, stampos	95.10
Klišės, paveikslai iš Lietuvos	61.54
Rūbų valymas	40.00
Medinės dėžės	120.00
Telefonas, kablegramos	9.82
Gėlės Komiteto narei E. Gasiūnienei	15.00
Banko kaštai	3.00
Smulkūs ant rankų	11.40
Viso	$15,863.18
Balansas 1946 m. geg. 1 d.	$16,661.86

Raportą prirengė kom. iždininkė F. Pakalniškienė.

Finansų sekretorės—Lillian Kavaliauskaitės ir iždininkės—Frances Pakalniškienės knygas peržiūrėjo 1946 m. gegužės 14 d.

Knygų peržiūrėjimo komisija:

M. Klimas,
Geo. Waresonas ir
Mary Dobinis.

Veteranam Patarimai

Klausimas. — Veteraną sužeidė prie darbo ir jį tuoj nuvežė į miesto ligoninę. Ar jį dabar galima perkelti į Veterans Administration ligoninę?

Atsakymas. — Taip. Nepaisant, kur buvo sužeistas. Kada tik gydytojas pasakys, kad jį galima perkelti, jeigu tik Veterans Hospital jam bus vietos, jis gali būti perkeltas.

Čia norime pabrėžti faktą, kad kada veteranas staiga suserga nuo tarnyboje gauto sužeidimo, nors ir gyvena toli nuo Veterans' Hospitalio, jis gali gydytis bet kurioj ligoninėj arba kreiptis prie privataus gydytojo, ir tam tikslui išmokėti pinigai bus jam sugrąžinti.

Klausimas. — Veteranas, pasiruošęs vykti užsienin, praneša, kad jo žmona ką tik numirė ir jis turės siųsti savo 4 metų sūnų į našlaičių namą. Ar gali sutvarkyti savo dalykus taip, kad šis našlaičių namas gautų vaiko užlaikymo mokesčius?

Atsakymas. — Taip. Pranešk Dependency Benefits, Newark, N. J., tuo pačiu laiku pasiųsdamas fotostatinę kopiją mirties certifikato. Laiške pranešk, jog nori, kad šis našlaičių namas gautų vaiko užlaikymo mokesčius.

Klausimas. — Buvusi WAC praneša, kad ji dirba krautuvėje. Algos negauna, tik nuošimtį nuo visų pardavimų (taip sakant, dirba "on commission"). Pragyvenimui praleidžia visus taip uždirbtus pinigus. Ji dabar nori žinoti, ar ji gali prašyti bedarbės kompensacijos pagal GI Biliaus.

Atsakymas. — Ne. Asmuo, kuris gauna atlyginimą pagal savo pastangų, neskaitomas kaip vienas, kuris seka kokį užsiėmimą arba turi savo biznelį.

Klausimas. — Veteranas klausia ar jo tarnyba iš 2½ metų National Home Guard skyriuje bus skaitoma prie paliuosavimo punktų?

Atsakymas. — Ne. National Home Guarda neturi nieko bendro su kariuomene. Tik laikas aktyviai praleistas kariuomenėje bus skaitomas.

Klausimas. — Ar teisybė, kad pagal neseniai priimtą priedą prie GI Bill dabar viena pilna suma išmokama ant Government Life Insurance?

Atsakymas. — Ne. Apdraudos išmokėjimai mokami mėnesiniais mokesčiais. Washingtone svarstoma pakeisti. Kada bus pakeista, mes pranešime savo skaitytojams.

Klausimas. — 1943 m. sulaukiau 43 metų amžiaus. Po vienuolikos mėnesių kariuomenėje paliuosuotas dėl darbo karo įstaigoje. Man praneša, kad negaliu reikalauti "mustering out" mokesties. Ar galiu reikalauti kitų naudų pagal GI Bill?

Atsakymas. — Public Law 345 (GI Bill) teikia tamstai visus "benefits," apart "mustering out pay." Vyrai, paliuosuoti dėl svarbių darbų karo industrijoj, nebuvo padengti.

CWV.

Easton, Pa.

Mirė Mineikienė ir Songailienė

Balandžio 10 d. mirė Barbora Mineikienė, 75 metų. Prieš kelis metus mirė josios vyras. Paliko nuliūdime kelis sūnus ir anūkus.

Gegužės 15 d. mirė Agnieška Songailienė, 74 metų. Paliko nuliūdime vyrą Songailą. Pastarąją aptarnavo mūsų tautietis graborius Jonas Katinis.

Draugė Mineikienė per eilę metų skaitė Mahanojaus Saulę. Bet per pastaruosius tris metus metė skaičiusi Saulę ir prenumaravo darbininkišką dienraštį Laisvę, kuri jai labai patiko skaityti.

Abi moterys paėjo iš Žemaitijos.

V. J. S.

AKIMIRKA PEKINE--STEBĒTINA KNYGA

2-4-46 JONAS KAŠKAITIS 86

(Tąsa)

Jie parvažiavo į viešbutį, kaip pusė po keturių ryto. Mulan'a ir Močou'a snaudė, viena ant sofos, o kita nenusivilkus ant lovos. Pirmoji atsibudo Močou'a. Lifu's ir Sunia atsargiai, ant pirštų stypčiojo, kad neišbudinus ir Mulan'os. Mulan'os, matyt, sapnuota. Ji pasimuistė ant sofos ir nesavu balsu riktelėjo "Atung'ai!" Sunia pribėgo prie jos. Mulan'a prabudo, jos akys vis tebebuvo ašarotos. Matyt, jos verkta per sapnus. Atrodė nusigandusi, nustebusi.

—O, jūs jau čia. Aš sapnavau—Atung'as krito užmuštas purvynėn, o Šiaofu's jį pakėlė ir nunešė...

Sunia ją ramino. Paskui ir jis ir Lifu's papasakojo savo pačiom apie atsilankymą. Lifu's gavo rytinį laikraštį:

Chinai daro priešpuolimą ir atgavo dalį pralaimėtos žemės. Siaučia siaubingi mūšiai, žiauriausi nuo rugpiūčio 13 d. Prez. Ruzveltas įspėjo visus amerikiečius išvažiuot iš Chinijos, pagal kablegramą iš Vašingtono. Šiaurėj Chinijoj karo frontas tęsiasi 200 mylių ilgio, nuo Tiencin'o į šiaurryčių Šansi. Japonai dabar turi 200,000 kareivių vien tik Hopei provincijoj. 61 japonų orlaivis tapo mūsiškių nukirstas per dvi savaiti...

Mulan'a, visa sunerimusi, laukė kokios žinios nuo sūnaus. Liepė Sunia'i pasiųst dar 10 dėžių apelsinų per karinę moterų sąjungos pagalbą, kur darbavosi Paofen'a.

Močou'a rūpinosi greičiau važiuot namo, nes jos mošai, Lifu'o motinai, ten nesaugu vienai. Ji kalbėjosi su Paofen'a. Močou'os jauniš sūnus vienametis su Paofen'os jaune dukrike, abu vienuolikos metukų. Paofen'a berniukų neturėjo, tai ji net norėjo apsimainyt vaikais, bet Močou'a pusiau juokom, pusiau rimtai tarė jai, kad nėra reikalo mainytis, girdi, geriau tu man leisi savo dukterį už mano sūnaus, bus man marti... Paofen'a patenkintai šypsojos, o jų abiejų vyrai, Afei'jus ir Lifu's mirktelėjo vienas kitam akim.

Ant rytojaus ir Mulan'a jau planavo grįžt su Sunia ir Amei'jyte į Hangčou'ą. O jos sesuo Močou'a su Lifu'm turėtų traukiniu važiuot į Sučou'ą. Seserys ir svainiai atsisveikino. Dabar jie nė žinot nežinojo, kad negreit jiems teks pasimatyt.

Mulan'a pasakė sudieu ir Paofen'ai ir Saldžiai Kvapsniai; ji manė galėsianti ir vėl kada sugrįžt į Šanghai'jų, pasimatyt su Atung'učiu.

Aštuoniomis ryto, 1937 m. rugsėjo 8 d., Mulan'a su Sunia ir Amei'jyte pribuvo stotin. Žmonių pilna, kaip skruzdėlių. Krūvos lagamino, maišų. Kai kurie bėgliai jau nuo vakar dienos laukia traukinio. Vaikiūkščiai kėpso sudribę ant lagamino. Chinų ir tarptautinės kolonijos policija žiūri tvarkos.

Tai da gerai, kad Mulan'a mažai tesivežė daiktų su savim. Prasimušti į vagonus buvo karšta karionė. Ir stačių ir sėdom ir gulsčių pilna visur. Nė prasimušt negalima. Priešakinėj sėdinėj turtingas viduramžis chinas, europiškai pasirėdęs balta vasarine eilinėle, sėdėjo pasipūtęs su gražiai prilaižytu sūnum, gal 13 metų. Iš pažiūros galėtum sakyt, kad tai aukšto polėkio paukščiai, nemėgstą su plebėjiškais žvirbliais terliotis. Senutis, nuskuręs žmogelis su mažiuku sūnėnu bailiai stypsojo prie sėdynės.

Traukinys trūktelėjo, ir senelis, pasviręs, užgriuvo ant švariai apsitaisiusio bernioko. Tuoj jo pasipūtėlis tėvas gerai išrekino, išlojojo senį, kaip kokį galviją neraliuotą. Traukiniui įsibėgėjus, senukas bailiai sėstelėjo ant sėdynės atramties. Pasipūtėlis žiurstelėjo kreivom akim, susiraukė ir užsidengė nosį nosinaite. Senelis mirkčiojo parausiom blakstienom: — Susimildamas, tamstele, duokite man atsisėst, aš senas žmogus...

Išdidusis pasipūtėlis piktai burbtelėjo, kam, girdi, nepasiskubinai anksčiau įeit, —manierų jum nėr, galvijėliai jūs murzini. Gėda su jum prieš svetimtaučius pasirodyt...

Mulan'a net iškaito iš apmaudo. Senelis vėl meldė, kad bent jo berniukui sūnėnui duotų atsisėst iš kraštelio. Kur tau?...

Tada Mulan'a pasislinko arčiau prie Sunios ir parodė seneliui iš šono atsisėst, o Amei'jytę pasodino šalia ano apsitaisiusio bernaičio.

Traukinys važiuoja negreit: našta persunki. Pro langą matyt ramūs nokstančių javų vaizdai. Stabtelėjus prie kitos stoties, vėl krūvos pabėgėlių. Apsitaisėlis bernaitis išsiėmė, iš balto popieriaus išvyniojęs, pyrago su kumpiu perdėto ir gardžiai sau čiaumojo. Jo tėvas per akinius skaitė anglų dienraštį.

Sunia iš nešulėlio išėmė ir padalijo po obuolį Mulan'ai, seneliui ir prie jo kelių prisiglaudusiam vaikiūkščiui.

Tik staiga kas tai šūktelėjo:—Orlaiviai!

Apsitaisiusio bernaičio pyragas šliopt ir iškrito iš rankų. Akimirksny pašėlo velniava. Bėgo, rėkė, stūmė, pro duris ir pro langus burbėjo. Orlaivių gaudimas pasidarė labai smarkus. Pasipūtėlis, įsitvėręs bernaičiui už rankos, ėmė veržtis prie durų, rėkdamas angliškai: "My God! My God!"

Kaip matai, vagonas ištuštėjo. Gal kokie penki, šeši pasiliko. Mulan'a užtraukė užuolaidą ir riktelėjo Amei'jytei: —Atsitūpk!— ir pati ji su Sunia atsitūpė. Jai dar tebesakant, pragariškai sutrinksėjo "zzzzz.... bumpt!" Vagonas net aukštyn iššoko. Subrazdėjo langai, veidrodžiai, elektriniai vėdintuvai.. Kulkosvaidžiai prapliupo nežmoniškai taršketi ore. Žmogu aname vagono gale rėkė, kad jį užumušė...

Orlaivių gaudėsys aprimo ir nebesigirdėjo kulkosvaidžių.. Tik šūkavo, klykavo savais ir nesavais balsais dar tebelikę gyvi.

—Užleisk užlaidą! — paliepė Sunia'i Mulan'a:—ar mus čia užmuš, ar ore—tai tasai pat.

Sunia užleido langą ir prikrovė eiles čemodanų. Štai ir vėl tas grėsmingas artėjančių orlaivių gaudėsys. Mulan'a ir Amei'jytė palindo po sėdyne, Sunia tik spėjo susiriest po čemodanais, kaip griausmingas sprogimas suvirbino visą traukinį. Matyt, pataikyta į kitą vagoną. Ir tuojau vėl pekliškai sutarškėjo kulkosvaidžiai. Pabėgėlius mušė lauke, kaip kiaulius.

Kita bomba tarkštelėjo apkurtinančiai. Sunia pamatė dalį kojos skrendant pro langą. Koja šlumštelėjo ties jo sėdyne, iš jos tebetekėjo kraujas. Sunia'i šleikštu pasidarė ir jis bijojo, kad nepradėt ožiukų lupt.

Ir dar vienas viską užgožiantis sprogimas, ir metalo žvangėjimas, lyg kad būtų sprogęs koks kubilas... Ir ūžėsys laipsniškai aptilo.

Stebūklingai išlikę gyvi, apsidžiaugė... Sunia išsitiesė ir tarė saviškėm, kad jodvi gulėtų, o jis išeis apsidairyt.

Moteris anam gale vagono, su nutraukta koja, rėkė pagalbos... Dirstelėjo jis pro langą. Apie stotį ir lauke kėpsojo susiplėškoję kūnai. Keli lengviau sužaloti, dvoklinėjo, apštankę, ieškojo šeimos ir daiktų.

Priėjęs, nustūmė čemodanus: Mulan'a ir Amei'jytė, vis da tebedrebėdamos, išlindo iš po sėdynės. Pasiėmę savo nešulius, išėjo iš vagono. Moteris be kojos šaukėsi pagalbos. Sunia pažadėjo surast jai ką.

Stoty, kaip skerdykloj... Studentų skerdynės 1926 m. tai tik vaiko žaislas, palygint su šita baisenybe. Laikraščiai paskui pranešė, jog 400 buvo negyvai užmuštų, 300 sužeistų, visi pabėgėliai iš Šanghai'jaus. Tik apie 50 išliko nesužaloti. Vienuolika orlaivių pleškino bėglius. Numesta septyniolika bombų.

Štai užvažiavo ligonvežimis: kiek jis tegalėjo sugraibyti?... Du vagonai liepsnojo ir aitrūs dūmai driekėsi pažemiu. Sunia pašaukė pagelbėt moteriai vagone ir pats padėjo ją išnešt.

Ant kelio į stotį jie pamatė tą apsitaisėlį bernaitį: kniūbsčias gulėjo purvynėj, purvinais, sukruvintais rūbais...

Vargais negalais surado, pasisamdė automobilį ir davažiavo iki Hangčou'o.

(Bus daugiau)

Pittsburgh, Pa.

Visokios Žinios

Gegužės 7 d. atsibuvo LDS 160 kuopos mėnesinis susirinkimas, savam name, 1320 Medley St.

Namo taisymo komisija pranešė, kad dabar negali gauti meistrų. Dėl to darbas atidėtas ant toliau.

Delegatai iš Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetų suvažiavimo išdavė raportą. D. P. Lekavičius paprašė, kad LDS 160 kuopos nariai paaukotų daugiau drapanų ir avalynės. Taipgi paprašė, kad kliubas paaukotų dėl įrengimo Tiriamosios Medicinos ir Vėžio Ligos Instituto Vilniuje. Apsvarsčius, tas klausimas atidėta ant toliau.

Prisirašė naujas narys Jonas Mažukna.

Apkalbėta apie kliubo reikalus, kad šeštadienio vakarais būtų atidaryta anksčiau. Kliubo direktoriai išdavė savo raportą už tris mėnesius. Išrodo, kad neblogai einasi. Tik visa bėda, kad negaunam užtektinai alaus.

Kitas šios kuopos mitingas įvyks 9 d. birželio.

Gegužės 10 d. pasimirė North Side senas gyventojas Domininkas Krikstanas, apie 74 metų amžiaus. Dirbo už duonkepį Hanks kepykloj per ilgus metus. Paliko moterį, dvi dukteris, vieną sūnų. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis 13 d. gegužės, Šv. Kazimiero kapinėse.

Sūnų Draugystės Kliubo maršalka Jonas Šimkus serga. Randasi Šv. Jono Ligoninėj. Prisimetė gangrena. Nupjovė koją ir kelis rankos pirštus. Žmogus turi didelę šeimą. Jau nuo seniai nesveikuoja.

Iš šeštadienio į sekmadienį, 12 d. gegužės, vagiliai atplėšė Petro Pivariuno kepyklos duris, sudaužė seifą ir išnešė apie $20,000 vertės bonų ir apie $4,000 pinigais. Taip buvo pranešta per radio.

Gegužės 20 d. apsivedė sūnus Petro Jonkaus, saliūnininko, su Radeckio dukteria. Taipgi apsivedė Kazimiero Kumzo sūnus su svetimtaute.

Sugrįžo iš kariuomenės Juozas Petrikas ir Pranas Mandeikis, kurie tarnavo užsienyj kelis metus.

Gegužės 12 d. pittsburghiečių vienas busas (37 žmonės) ir du automobiliai nuvyko į Clevelandą į lietuvių koncertą ir vakarienę. Labai patenkinti Clevelando lietuvių gražiu priėmimu.

Gegužės 26 d. įvyks LDS 8-tos Apskrities konferencija LDS 142 kuopos name, Esplen, West Carson St. Pradžia 2 val. po pietų. Delegatai, nesivėluokite. Tą pačią dieną taipgi turėsime lietuvių tautiškų kapinių apvaikščiojimą.

D. P. Lekavičius.

Elizabeth, N. J.

Teikimas Pagalbos Lietuvos Žmonėms

Virš du metai, kaip suorganizuota iš pažangių organizacijų Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas. Prie to prisidėjo LDS 33 kuopa, LLD 54 kuopa, LDP Kliubas, Aušros Draugija ir mezgėjų grupės.

Per tuos du metus sukėlėm virš $2,000 pinigais ir kelis tonus įvairių drapanų ir čeverykų. Draugės mezgėjos daug yra prisidėjusios su rankų darbu; yra numezgusios daug visokių mezginių Lietuvos žmonėms.

Pinigiškai stambesnės įplaukos dalinasi šiaip: per dvejas A. Bimbos prakalbas aukų surinkta $800.

Kai Lietuva buvo išvaduota nuo nacinės okupacijos, draugai rengė džiaugsmo pares, ir buvo sukelta nemažai finansinės paramos Lietuvos žmonėms. Nuo parių liko sekamai: A. Stripeikos, D. Kručio V. Sherelio $304; F. Šaulio $126; A. Saulėno $84.50; G. Kudirkos $50. Ch. Ruka aukavo $100. Visiems prisidėjusiems su aukomis širdingai ačiu.

Pirmas Piknikas

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 3-čios Apskrities piknikas įvyks 26 d. gegužės, Lietuvių Liuosybės Parke, 340 Mitchell Ave., Linden, N. J. Tai bus toj pačioj vietoj, kur buvo praeitais metais. Tiktai šiemt pikniko dalyviams bus didelis nusistebėjimas, kai pamatys naują šokių svetainę pačiame parke ir šokikai galės šokti ir kvėpuoti tyru oru. Yra ir daugiau pagerinimų prie parko.

Rengėjai deda daug pastangų, kad šis pirmas piknikas būtų visapusiai pasekmingas. Mes tikimės, kad šiemet pikniko dalyviai bus viskuo aprūpinti: valgymais, gėrimais ir gera programa. Sietyno Choras iš Newarko pildys programą, po vadovyste W. Žuko. Bus ir daugiau mūsų draugų kovotojų, grįžusių iš "lapių" urvų. Tai bus miela juos susitikti ir su jais pasikalbėti. Būkite visi ir visos piknike.

A. Skairius.

Lawrence, Mass.

Nedėlioj Girdėsime Antano Bimbos Kalbą Apie Lietuvą

Nedėldienį, gegužės 26 d., Maple Park, Methuen, Mass., Lawrence skyrius Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto, rengia didžiausią išvažiavimą, kuriame Antanas Bimba kalbės apie tai, ką jis matė Lietuvoj per tris mėnesius važinėdamas po kaimus ir miestus.

Nėra nei klausimo, kad kiekvienam lietuviui bus be galo svarbu išgirsti jo kalbą, dėl to paėmėm geriausį garsiakalbį, kad kiekvienas, atvažiavęs į parką, galėtų aiškiausiai girdėti, ką jis pasakys.

Jau žinių turime, kad suvažiuoja lietuviai ne vien iš Lawrence, bet ir iš Lowell, Nashua, Haverhill ir kitų visų apylinkių.

Kurie nesate buvę ir nežinote, kur randasi Maple Parkas, atvažiavę į Lawrence ar į Methuen, susiraskite Howe St., Methuen (iš Lawrence reikia važiuoti Jackson Streetu, tai įvažiuosite tiesiai į Howe Street), Howe Streetu važiuokite iki numerio 209 Howe St., ten kryžiavojasi Howe ir Maple Streetai, ant kampo matysite nurodymą į Maple Park ir, pasukę į Maple St., pavažiuosite keletą šimtų žingsnių, rasite išvažiavimo vietą. Iš Lawrence eis specialiai busai iki Maple Park.

Nesivėlinkit atvažiuot, nes Bimbos kalba prasidės antrą valandą, vėliau atvažiavę negirdėsite pilnos prakalbos. Mūsų išvažiavimę pakalbėjęs, jis turi važiuoti į Bostoną, sakyti ten prakalbą vakare, tad laukti tų, kurie pasivėlins atvažiuoti į išvažiavimą, nebus galima.

Išvažiavime bus galima gauti įvairių užkandžių, o kurie norės, galės gauti ir pilnus pietus. Taipgi bus visokių gėrimų — lengvų ir pralinksminančių.

Uždarbis nuo šio išvažiavimo eis be galo svarbiam, istoriniam Lietuvos reikalui, tai yra, šiam reikalui: Lietuvos sostinėj yra statoma ligoninė, kurioj bus tyrinėjama ir gydoma vėžys ir kitos, iki šiol niekur pasaulyje nenugalimos ligos, tą ligoninę pastatys patys Lietuvos žmonės, o mes, amerikiečiai lietuviai, pasižadėjome sudėti pinigų ir nupirkti čia, Amerikoj, pagamintus geriausius įrengimus, aparatus, instrumentus, tokiai ligoninei. Jau daugelis miestų yra savo dalį išpildę ir tuo būdu jau daugiau kaip pusė reikalingos sumos pinigų sukelta. Su šiuo suvažiavimu mes, lawrenciečiai, irgi prisidėsime prie to didelio istorinio darbo. Bus renkamos ir aukos, yra patvarkyta sekamai: kas aukos 25 dolerius ar daugiau, tų vardai ir pavardės bus užrašyta ant bronzo lentos, o ta bronzo lenta pasiliks ant visados pakabinta ligoninėje ant sienos, o kurie aukos mažiau 25 dolerių, tų vardai ir pavardės bus įrašyta į specialę knygą, o ta knyga taipgi ant visados pasiliks ligoninėje dėl visuomenės pasižiūrėjimo, kas prisidėjo.

Tad lawrenciečiai, kurie aukosite tam tikslui, būkite pasirengę aukoti šiame išvažiavime.

A. Taraška,
LPTK, Lawrence Skyriaus Sekr.

Reumatiški Skausmai

Deksnio Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savyje galingą šilimą. Šildydama galingai, ištarpins Reumatiškus skausmus, rankų, kojų skaudėjimą ir tirpimą, dieglius, šaltį. Daugumui žmonių pagelbėjo ir tamstai pagelbės. Nelauk ilgiaus, ale tuojaus įsigyk DEKENS OINTMENT, arba rašykite į dirbtuvę. Kaina 2-oz $1.00; 4-oz. $2.00. Ekstra didelė dėžė 16-oz $5.00.

DEKEN'S OINTMENT CO.
P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

J. J. KAŠKIAUČIUS, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

JUSTIN M.
BUYAUSKAS
MATTHEW A.
BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktoriai
NEWARK, N. J.
426 Lafayette Street
TEL. MARKET 2-5172
Patogus laidotuvių namas su dviem koplyčiom ir grabų parodos kambariu.

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro Reikalu prašome kreiptis
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklyne
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

NOTARY PUBLIC

TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
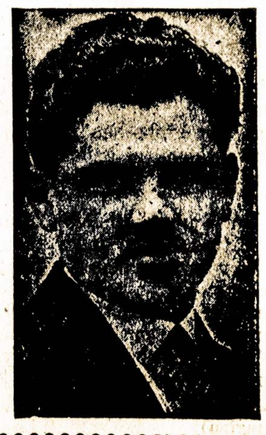
Laidotuvių Direktorius
★
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
★
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

AMERIKONŲ GINKLAI IR SMEGENYS DIRBA CHIANG KAI-SHEKUI

Nanking. — Puolanti chinus komunistus Mandžurijoj, Chinijos tautininkų Chiang Kai-sheko armija yra išlavinta Amerikos oficierių ir apginkluota amerikiniais ginklais.

TIK AMERIKOS TRANSPORTO LĖKTUVAI VEIKIĄ CHINIJOJE

Peiping, geg. 23. — Amerikonų komandieriai Chinijoj sakė, būk tik karinio jų transporto lėktuvai veikią Chinijoj. Tuom jie užginčijo pranešimus, kad amerikonai su savo bombanešiais puolė chinų komunistus Mandžurijoj.

WASHINGTONAS UŽ 100,000 ŽYDŲ ĮLEIDIMĄ Į PALESTINĄ

Washington. — Amerikos valstybės departmentas oficialiai parėmė amerikonų-anglų komisijos patarimą tuojau įleist į Palestiną 100,000 benamių europinių žydų, nežiūrint, jog arabai tam priešinasi.

Washington. — Nusižudė Alan Steyne, valstybės departmento narys.

Gandai apie Stalino Sueiga su Trumanu

Washington. — Čia paskliido gandai, kad liepos mėnesį gal įvyks prez. Trumano konferencija su Stalinu, Anglijos premjeru Attlee ir Francijos prezidentu Gouinu.

ČEVERYKŲ KAINŲ PAKĖLIMAS

Washington. — Nuo birželio 1 d. bus 10 nuošimčių pabranginti čeverykai vyrams, moterims ir vaikams, kaip paskelbė Kainų Administracija.

Newark, N. J.

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

kentė — nepaprastai sunkias dvi operacijas. Dabar randasi savo namuose, 21-23 Underwood St. Jei jau vietiniai draugai patingėjo parašyti žinutę, tai nors dabar aplankykite sergančią draugę, seniausią sietynietę, josios namuose.

Kita sena sietynietė, tai draugė Tesė Stočkienė, turėjo operacija ant tonsilių; irgi dar serganti savo namuose. Man matosi, pas mumis yra pusėtino apsileidimo, nedraugiškumo prisiminti viešai, aplankyti asmeniškai sergančias drauges.

Apsileidėlis.

Laisvoji Sakykla

Rašo **P. Baranauskas**

Pastaruoju laiku Amerikos Lietuvių Taryba yra suruošusi prakalbų maršrutą vienam iš Lietuvos pabėgėliui, Jurgiui Savaičiui. Minimas pabėgėlis yra atskridęs orlaiviu iš Švedijos, kelios savaitės tam atgal. Trumpai kalbant, pabėgėlis nėra kokis nors iš kaimo "Motiejus," bet jaunas vyrukas, Lietuvos tautininkų (prie Smetonos) išauklėtas produktas ir apsukrus propagandistas.

Gegužės 14 d. Jurgis Savaitis kalbėjo Bridgeporte. Jam prakalbas suruošė Am. Lietuvių Tarybos skyrius, bažnytinėj salėje. Į prakalbas klausytojų susirinko vidutinis būrys.

Kalbant Savaičiui, niekas obstrukcijų jokių nedarė, apart to, kad po prakalbų vienas - kitas kai ką prisiminė apie iš Lietuvos ateinančius laiškus. Klausimų rimtų arba debatų niekas nepatiekė, atsižvelgiant, kad į tokias prakalbas daugiau žmonių ateina, kurie vaduojasi ne kuo kitu, kaip tik jausmais.

Tikiu, kad ponas Savaitis kalba ir kalbės visur tą patį. Tad norisi kai kurie jo propagandos "perlai" pagvildenti.

Pono Savaičio žodžiais tariant:

—Atvykę rusai kareiviai į Kauną pamato apelsinus (oranges). Jie tuojau jais susidomi. Klausia, kas čia tokie per sutvėrimai. Jiems paaiškinama, jog tai apelsinai, valgomieji dalykai. Tada rusai kareiviai atsako, jog jie jau dabar žino, kas tie per padarai, nes pas juos Maskvoje yra keletas fabrikų, kurie dieną-naktį juos dirba... (Suprask, kareiviai nematę niekad apelsinų.)

Tačiau faktas yra, kad Sovietų pietinėje dalyje, Kryme, kaip tik apelsinai ir yra auginami. Todėl Sovietuose jie yra, be abejo, daugiau prieinami gyventojams, negu kad buvo Lietuvoje.

Man lankantis 1939 metais Lietuvoje ir važinėjant kuone po visą Lietuvą, niekur kitur nemačiau apelsinų nei bananų, kaip tik Kaune ant Laisvės alėjos, pačiame ponijos metropolyje. Bet vienas mažytis apelsinas buvo litas ir bananų kilogramas buvo virš penkių litų. Ir kada kaimo samdininkas žmogus uždirbo du litu' į dieną, tad argi jis važiuos į Kauną pirkti apelsinų. Esu tikras, kad 80 nuoš. Lietuvos gyventojų nežinojo, kas yra apelsinas.

Panas Savaitis pabrėžia labai "svarbų" argumentą, kad: "...laike pirmosios ir antrosios rusų okupacijos Lietuvoje darbininkas žmogus uždirba tiktai 375 rublius mėnesiui — iškeitus doleriais, būtų tiktai 75 doleriai..."

Na, tai, kada 1939 metais darbininkas kaime gavo mėnesiui vidutiniai 50 litų, o iškeitus į dolerius, būtų buvę 10 dolerių. Vadinasi, tada blogiau buvo, negu dabar. Tačiau po 50 litų buvo mokama tik apie Marijampolę ar apie Kauną—Dzūkijoj dirbo žmonės ir už 35 litus į mėnesį.

Ponas Savaitis storai užakcentuoja, kad prieš karą Lietuvoje nebuvo nei didelių ponų, nei utėlių, nei ubagų.

Dėl Dievo meilės, na, kur jau daugiau buvo pasipūtusių ponų, kaip Lietuvoje?! Juk visi Lietuvos valdininkai kaip tik ir buvo dideli ponai, kokių ir Amerikoj mažai galima rasti. O kalbant apie ubagus, nors prie Smetonos jiems ir buvo viešai uždrausta pasirodyti, tačiau aš esu nufotografavęs visą virtinę ubagų ant šventoriaus Nemunaičio miestelyje, prie bažnyčios. Tai buvo 1939 metais, liepos 2-rą dieną. Mat, ant šventoriaus ponai valdininkai tiems nabagams ubagams ramybės nedrumstė. Kitur juos vaikydavo arba į kalėjimą sodindavo.

Na, o ką jau bekalbėti apie utėles arba blusas. Juk Lietuvos valdininkai, blusos ir utėlės daugiausiai ką įgrįsdavo atsilankiusiems į Lietuvą amerikonams. Visi, atsilankiusieji Lietuvoje amerikonai negali pamiršti šių trijų rūšių parazitų.

Dejuoja ponas Savaitis, kad Lietuvoje yra daug kalėjimų: Kaune, Šiauliuose ir dar kitur. Veikiausiai dar Sovietų vyriausybė nesuspėjo jų sunaikinti arba paversti į kitus kokius pastatus. Bet už jų gausų pristatymą "kreditas" tenka nabašninkui Antanui Smetonai ir visai tai ponijos šaikai. Juk tai buvo Lietuvos tautininkų "laisvės" simbolis.

Kada kilo klausimas, kas Lietuvoje šaudė žydus, laike vokiečių okupacijos, Savaitis sakosi, kad jie nešaudę, tačiau kitame atvejyje jis klausytojus užtikrino, kad kurie žydai buvo atvaryti prie mirties duobės, tai nei vienas iš jų nepaspruko. Reiškia, svečias turėjo tose ceremonijose dalyvauti, kad taip puikiai visą padėtį žino.

Ponas Savaitis guodžiasi, kad prieš šį karą Lietuva maitino Anglijos imperiją ir Lietuvos žmonės buvę visi sotūs.

Kad iš Lietuvos, palyginamai nemažas eksportas buvo, tas tiesa, bet didelė Lietuvos ūkininkų dalis patys save nusiskriausdami, pardavė ūkio produktus, kad gavus šiokių tokių reikmenų dėl savęs arba kad pasidarius centą kitą dėl valstybinių mokesčių.

Sako, dabar Lietuva turi maitinti Rusiją.

Remiantis amerikonišku 1939 metų "World Atlas," kuriame statistikos rodo, kad tuomet Sovietų Sąjunga per metus pasigamino 1,117,365,000 bušelių kviečių. Jokia kita pasaulyje šalis tiek kviečių arba miežių bei avižų nepasigamino, kaip Sovietų Sąjunga. Kuomet Lietuvoje, prie geriausių aplinkybių, buvo galima pagaminti keli desėtkai tūkstančių bušelių kviečių bei miežių. Tad Lietuvos produktais vargiai būtų galima išmaitinti bent porą dienų Sovietų Sąjungos žmones.

Nors ponas Savaitis ir gana rūpestingai bando propagandą pravesti prieš naująją Lietuvos vyriausybę ir prieš visą Sovietų Sąjungą, bet kada dalykai kalbama nuo ausies, tad pasidaro tik vaikiška pasakaitė.

Hartford, Conn.

Iš LLD 68 Kuopos Susirinkimo

Susirinkimas atsibuvo gegužės 13 d. Narių neperdaugiausia dalyvavo. Bet vistiek geras skaičius narių pasimokėjo duokles ir du nauji nariai įsirašė. Šiais metais pasimirė keturi kuopos nariai. Mes bandome atpildyti jų vietas naujais nariais. Taip pat yra skaičius narių, kurie dar neužsimokėjo duoklių už šiuos metus. Gerbiamieji, atlikite savo pareigas ir pasimokėkite duokles.

Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas raportavo apie komiteto veikimą. Pranešė, kad Hartfordo ir apylinkės lietuviai turės labai svarbią naujieną. Komitetas rengia svarbias prakalbas. Kalbės Antanas Bimba, kuris lankėsi Tarybų Lietuvoje ir matė, kaip mūsų broliai gyvena, ką jie turi ir ko jiems trūksta. Prakalbos įvyks birželio 2 d., Lietuvių Piliečių Kliube, 227 Lawrence St. Pradžia 3 val. po pietų. Gerbiamieji lietuviai, nepraleiskite progos, neišgirdę draugo A. Bimbos raporto apie Lietuvos žmonių gyvenimą.

B. Muleranka,
LLD 68 Kp.
Fin. Rašt.

PRANEŠIMAI

HARTFORD, CONN.

ALDLD Moterų Kliubo susirinkimas įvyks 28 d. gegužės, 7:30 val. vak., 155 Hungerford St. Draugės visos kviečiamos dalyvauti. — V. K. sekr. (121-122)

PATERSON, N. J.

LLD 84 kp. ir LDS 123 kp. rengia bendrai pikniką su rusų ir lenkų IWO kuopom, sekmad., geg. 26 d. Rusų Parke, W. Paterson, N. J. Kelrodis: Važiuokite busu No. 4 nuo Market St. ir išlipkite ant McBride Ave. Du bloku pervažiavę High Bridge, eikite po kaire į kalną, ten rasite pikniko vietą. (120-121)

MONTELLO, MASS.

Didelės masinės Prakalbos ir Koncertas įvyks gegužės 25 d., 7:30 v. v. Dalyvaus Liuosybės Choras. Kalbės Antanas Bimba, neseniai sugrįžęs iš Lietuvos. Tad kviečiame visus dalyvauti Liet. Taut. Namo apatinėj salėje. Įžanga veltui. — Kom. (120-1211)

HARTFORD, CONN.

Lietuvių Draugijų Saryšis rengia pirmą Parko Atidarymo pikniką, gegužės 26 d. Light House Grove, E. Hartford, Conn. Piknikas įvyks nepaisant ar bus lietaus ar giedra. Bus ir dovanos duodamos. Malonėkite nepraleisti progos, dalyvaukite piknike, nes bus geri muzikantai šokiams. Pradžia 12 val. dieną. (120-121)

SO. BOSTON, MASS.

Šeštadienį, geg. 25 d., 8 v. v., 318 Broadway įvyks svarbus parengimas, tai bus pagerbimas jaunų kareivių-veteranų, grįžusių iš kariuomenės. Gaspadinės rengiasi pagaminti skanią vakarienę. Rengia LLD moterys ir kviečia visus dalyvauti kartu su veteranais praleisti smagiai laiką. — Rengėjos. (120-121)

Remkime Svarbų Darbą

Lietuvos Raudonasis Kryžius, Lietuvos Mokslų Akademija ir kitos visuomeninės organizacijos steigia Vilniuje Tiriamosios Medicinos ir Vėžio Ligos Institutą-Ligoninę.

Amerikos lietuviai turime prisidėti prie šio prakilnaus darbo. Turime sukelti pinigų ir nupirkti tam Institutui įrengimus-aparatūrą.

APARATŪRA KAINUOTŲ APIE $50,000

Tai stambi suma pinigų, tačiaus jau apie pusę tos sumos esame sukėlę. Pasispauskime ir sukelkime pilną sumą $50,000.00. O jei sukelsime tūkstantį-kitą daugiau, tai bus dar gražiau.

Instituto įrengimui aukotojai bus atžymėti sekamai: kuris aukos nemažiau kaip $25, tas gaus nuo Komiteto specialį Certifikatą. Negana to, jojo vardas ir pavardė bus išspausdinti ant bronzinės plokštės, kuri bus steigiamame Institute pakabinta ant sienos. Kas tik lankys tą Institutą matys vardus jo įrengėjų.

O kurie aukos nemažiau kaip $5, tų vardai ir pavardės bus įrašyti į specialę knygą, kuri bus laikoma Institute. Mes norime, kad Lietuvos žmonės, kad mūsų broliai ir seserys, gyveną Lietuvoje, žinotų, kurie Amerikos lietuviai prisidėjo prie įrengimo jiems to svarbaus Instituto kovai su ligomis abelnai, o su vėžio liga ypatingai.

Neatsidėkime ant Prakalbų

Amerikos lietuvių atstovas Antanas Bimba, grįžęs iš Lietuvos, dabar važinėja su prakalbų maršrutu. Jis dar neatlankė nė pusės kolonijų, kur prakalbas galima surengti, o jau oras eina šiltyn, artinasi karščiai. Vasaros karščiuose, aišku, su prakalbom bus sunku.

Neatsidėkite ant prakalbų, rinkite aukas Instituto įrengimam tuojau. Reikalas yra greitas ir atidėliojimai trukdys tam mūsų prakilniam tikslui. Kur tik yra bent kiek lietuvių, rūpinkimės pakalbinti juos prisidėti prie įrengimo *Tiriamosios Medicinos ir Vėžio Ligos Instituto Vilniuje.*

Surinkę aukas, ar patys aukodami, čekius ar money-orderius rašykite šiuom vardu:

Committee To Aid Lithuania

Siųskite šiuom antrašu:

417 Lorimer Street Brooklyn 6, N. Y.

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

PAPRASTI DARBININKAI
ir
VYRAI ABELNAM DARBUI
NUOLATINIS DARBAS
GERA ALGA
Viršlaikiai
Jei Pageidaujama
Geros Darbo Sąlygos
Kreipkitės
REICHARD-COULSTON Inc.
Mauch Chunk Road
Bethlehem, Pa.
(124)

REIKIA STALIORIŲ
Turi būt patyrę prie
BEFORE SPRAYING HAND SANDING
Nuolatinis Darbas
MT. VERNON CABINET CO.
47 SOUTH 5TH AVE.
MT. VERNON, N. Y.
Telephone MT. VERNON 7-4386
(122)

ALUMINUM FOUNDRY
Moulderiai Prie Jolt Squeezers.
BASIC APPLIANCE CO.,
2787 E. 14th ST., BROOKLYN
(123)

KRISLAI

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

Ant rytojaus po debatų skaitau Daily Workeryj, kad bėgyje pastarųjų keletos savaičių į Jungtinių Valstijų Komunistų Partiją įstojo 10,000 naujų narių.

Tai lyg ir atsakymas profesijonaliams komunizmo puolikams.

★ ★ ★

Prezidento Trumano įsakymu, Amerikos valdžia paėmė savo kontrolėn minkštosios anglies kasyklas. Tai padaryta tuo tikslu, kad išvengus mainierių streiko, kuris galėtų suparalyžiuoti visą kraštą.

Matysime, kaip į tai reaguos mainieriai.

Scranton, Pa.

Gražiai Pavyko A. Bimbos Prakalbos

Nuo seniai ir su nekantrumu lauktos Antano Bimbos prakalbos įvyko 12 d. gegužės. Galima drąsiai sakyti, kad tai buvo istoriškas įvykis mūsų mieste. Rengėjai dėjo daug pastangų, bet ir nenusivylė. Svetainė prisipildė klausytojais, kad net ir kedžių pritrūko, o tai dėl to, kad įvairių minčių žmonės žingeidavo išgirsti apie savo tėvynę iš lūpų to žmogaus, kuris neseniai ją aplankė. Kalbėtojui kalbant, visi labai ramiai užsilaikė.

Pradžioj programos ir pertraukoj V. Valiukas, akompanuojant savo sūnui, gražiai sudainavo kelias daineles. Užbaigus pirmą dalį kalbos buvo renkamos aukos. Surinkta $510. Po to buvo rodomi paveikslai, kuriuos Antanas parsivežė iš Lietuvos. Po to vėl sekė kalba. Pabaigoj buvo duodami klausimai, į kuriuos kalbėtojas labai gražiai atsakė. Atsirado žmogus, kuris pavartojo koliojimo žodžius. Tai jam kalbėtojas atsisakė atsakyti į jo klausimą.

Taigi, šios prakalbos ne tik kad suteikė daug medžiagiškos paramos įrengimui Tiriamosios Medicinos ir Vėžio Ligos Institutui Vilniuje, bet ir morališkai parodė dabartinį Lietuvos vaizdą. Ypatingai iš atsakymų į klausimus daug ko sužinota.

Po $50 aukavo B. Tuškevičius ir P. Pėstininkas.

Po $25 aukavo: P. ir D. Šlekaičiai, J. ir P. Mankauskai, K. Yanušaitis, I. ir J. Klevinskai, F. ir P. Indruliai, J. ir D. Elinskai, ALDLD 39 kp. ir Lietuvių Pašalpinė Draugija.

Po $10 aukavo: J. Navickas, A. Ruseckas, J. Gluokšnis, P. Reklaitienė, LDS 82 kp., Dainys ir Antanas.

Po $5: M. Gustaitienė, J. Stanynas, A. Venclavičius, V. ir T. Medeliai, P. Kručas, J. Rasimienė, E. Geležauskienė, D. ir M. Pociai, H. Ruben, R. Yanušaitis, J. Skiečius ir P. Rutale.

Po $2: A. Katorkienė, Emilija Zinkevičienė, F. Banelis, M. Kunsevičienė ir Ona Pypienė.

Po $1: J. Bungarda, A. Zaleckas, J. Karinauskas, J. Tamulionienė, C. Spudis, Matilda V. Palinosky, K. Malinauskas, M. Kalauskas, J. Proleikienė, A. Kairienė, M. Kupstienė, Ona Marčiukienė, A. Žemaitis, M. Mociejunas ir A. Motejunas.

Nugirdęs.

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

REIKIA JAUNŲ MERGINŲ
Patyrimas Nereikalingas
Nuolatinis Darbas
5 Dienų Savaitė
Geros Algos
Linksmos Darbo Sąlygos
Stamford Wallpaper Co.
Entrance 153 GREENWICH AVE.
STAMFORD, CONN.
(122)

PATYRUSIOS IR MOKINĖS
PRIE VIENA IR DVIEM
ADATOM MAŠINŲ
NUOLATINIS DARBAS
BONAI
NEMOKAMAI BLUE CROSS
MEDIKALIS APTARNAVIMAS
VAKACIJOS SU ALGA
LEHIGH UNDERWEAR MILLS, INC.
MAIN STREET
COOPERSBURG, PA.
PHONE COOPERSBURG 970
(126)

SUTAISYMUI KUMPIO DEŠRUKIŲ
Departmentuose
NUOLATINIS DARBAS
SU
GERA ALGA
Kreipkitės į Superintendent
8 A. M. iki 11 A. M.
MERKEL, INC.
94-11 Sutphin Blvd.
Jamaica, L. I.
(124)

REIKALINGOS APAČIŲ APDIRBĖJOS ir Vingiuotojos
Šioks-Toks Supratimas Apie Mašinas Pagelbėtų.
Jei nepatyrusios prie Felling Mašinos ir Pinker, Tai Mes Jus Išmokysime.
Taipgi Reikia
VALYTOJŲ
PATIKRINTOJŲ
ATRINKĖJŲ
Patyrimas Nereikalingas
Nuolatinis Darbas—Gera Alga
Kreipkitės
FAIRFIELD DRESS CO.,
785 Main St., Bridgeport, Conn.
(125)

MERGINOS—MOTERYS
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
Nuolatinis Darbas, Linksma Aplinka
VIRŠLAIKIAI
Muzika Laike Darbo
Cord-Way Products, Inc.
86-20 38th St., Long Island City
1-nas blokas nuo Ind. subvės, 36th St. stoties.
(125)

MALE and FEMALE
VYRAI ir MOTERYS

REIKALINGI SKALBYKLOS DARBININKAI
VYRAI mazgojimo kambariuose.
MERGINOS prie flat darbo, prosijimo ir marškinių departmentui.
Taipgi high school mergaitės viršaus 16, popietiniam darbui. Kreipkitės—
PEMBROKE LAUNDRY & CLEANERS
396 Madison Ave.
Bridgeport, Conn.
(123)

RŪŠIUOTOJAI
VILNONIŲ SVETERIŲ ATMATŲ
Turi Būt Patyrę
Gera Alga. Nuolatinis Darbas
APTEKAR KNITWEAR CO.,
46 Canal St., New York City.
(123)

BERNIUKAI IR MERGINOS
LENGVAM FABRIKO DARBUI
Patyrimas Nereikalingas
GERA ALGA
DAUG VIRŠLAIKIŲ
PASTUVOS DARBAI
BERNA SWISS DIALS, Inc.
80 NASSAU ST., NEW YORK CITY
(4-tos Lubos)
(121)

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Vilniaus Institutui Aukos

Šiomis dienomis gavome aukų Vilniaus Inst. įrengimui sekamai:

Petras ir Asabelė Anuškevičiai, Newark, N. J., $100.

J. Ruseckas, Brooklyn, N. Y., $25.

Jonas Velička, Jamaica, N. Y., $25.

LDS 46 kp., Centrál Brooklyn, N. Y., (per J. Weiss), $25.

Jonas Kusilka, New York City, N. Y., $10.

Antanas Zurinskas, Brooklyn, N. Y., $5.

L. K.,
LPTK Fin. Sekr.

Darbo Partija Mini 10 Metų Sukaktį

Amerikos Darbo Partija mini pirmąjį savo politinės veiklos dešimtmetį. Tai sukakčiai atžymėti suruošta bankietas viešbutyje Commodore, New Yorke, gegužės 24-tos vakarą.

Tarpe žymiųjų kalbėtojų tikėtasi komercijos sekretorius Henry Wallace, valstijos organizacijos sekretorius Hyman Blumberg, pirmininkas Sidney Hillman, kongresmanai Vito Marcantonio ir A. Clayton Powell, Miesto Tarybos narys Michael J. Quill, valstijos CIO pirmininkas Louis Hollander.

Wallace prakalba transliuojama radio bangomis.

Įkurta 1936 metais tikslu pagelbėti iš naujo išrinkti Roosevelтą ir Lehmaną, Darbo Partija pasiliko ir toliau. Ne tik pasiliko, bet patapo galinga įtaka nustatyme valstijos ir miesto politikos ir progreso.

Praeituose New Yorko miesto majoro rinkimuose, 1945 metais, 223,232 piliečiai užsirašė (enrolled) Darbo Partijos balsuotojais. Metais pirmiau, 1944, 205,789 buvo užsirašę darbiečiais.

Max Shapiro, 58 m., buvęs atvykęs iš Europos kaipo pabėgėlis, nuogas iššokęs per langą iš savo kambario 16-me aukšte viešbučio Salisbury. Ant vietos užsimušė.

Mrs. Marie Engeholm, 667 E. 232nd St., Bronx, rado savo dukrytę, 2 mėnesių amžiaus, uždususią vygėj blanketui uždengus jai burną.

Kas Nenori Saulės, Oro ir Linksmybės

Visi to norime. Tad ir pasinaudokime, kada tam yra gera proga. O geriausia proga tam bus pirmame šio sezono piknike, kurį rengia Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 3 apskritis, su talka New Jersey-New Yorko kuopų.

Piknikas įvyks jau šį sekmadienį, gegužės 26-tą, Liberty Park, 340 Mitchell Ave., Linden, N. J.

Lindeniečių lietuvių Liberty Parkas randasi prie pat miestavo parko, gale erdvios gyvenimiškos priemiesčio sekcijos, šiuo gėlių ir pavasarinės grožės sezonu panašios irgi į parką ar gėlinyčią. O pačiame piknike irgi bus grožės ir naudos.

Pikniko programoje dainuos Sietyno Choras iš Newark, N. J., vadovybėje Walter Žuko. Taipgi bus prakalba. Gera muzika šokiams. Taip pat rasis ir vaišių — visko, ko reikia tinkamam pasilinksminimui. O iš to jūsų pasilinksminimo bus naudos organizacijai, kuri uoliai darbavosi greičiau karą laimėti. Jos užsidarbis, jeigu jo turės, ir dabar bus panaudotas svarbiems visuomeniškiems reikalams — paremti darbus įsteigimui pastovios taikos, išlaikymui demokratijos ir žmoniškų gyvenimo sąlygų darbo žmonėms.

Pasilinksminkime su nauda sau, savo žmonėms. Būkime LDS apskrities piknike, Lindene, gegužės 26-tą.

Simonovas iš Hollywoodo Grįš į Mitingą Gardene

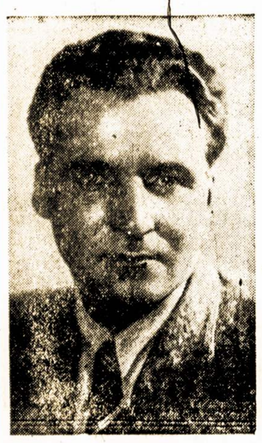

Konstantin Simonov

Konstantin Simonov, vienas iš trijų žymiųjų Tarybų Sąjungos rašytojų, dabar atvykusių į Jungtines Valstijas, šiuo tarpu buvoja Hollywoode, svečiu pas Amerikos filmų žvaigždes mūsų šalies žvaigždžių sostinėje. Simonovui mūsų žvaigždės ten suruošė tikrai žvaigždėtas priimtuves.

Simonovas filmų srityje nėra naujokas, yra veteranas filmoms veikalų rašytojas. Jis tikisi apie filmų gamybos darbus, rašybą ir techniką, pasikalbėti su Hollywoodo ekspertais, apsikeisti nuomonėmis. Vienas iš jo vėliausių veikalų filmoje, "Days and Nights," apie garbingus Stalingrado gynėjus, pradės 5-tą savaitę Stanley Teatre, New Yorke, ten dar pasiliks iki šio mėnesio 30-tos.

Dar tik trijų dešimtų metų amžiaus, Simonovas jau yra apšauktas daugelio talentų rašytoju. Du kart jis jau laimėjęs rašytojų branginamą Stalino Prizą. Yra parašęs novelių, poezijos, filmoms scenarijų, scenos veikalų. O karo laiku tarnavo kaipo karys korespondentas veik kiekviename Tarybų Sąjungos fronto sektoriuje.

Jis, beje ir savo žmoną, gražiolę Tarybų Sąjungos filmų žvaigždę Valentiną Serovą prisiviliojęs su eilėmis — ji pamylėjo jo eiles pirm pamylėjimo jų autoriaus iki to laipsnio, kad su juo susivestų.

Simonovas sugrįš į New Yorką šio mėnesio 29-tą, dalyvauti didžiajame masiniame mitinge - koncerte Madison Square Gardene tos dienos vakarą, trečiadienį, suruoštame pagarbai jo ir dviejų kitų plunksnos sandarbininkų-žurnalistų, Ilya Ehrenburg ir majoro generolo Mikhail Galaktionov.

Mitingą rengia National Council of American-Soviet Friendship. Tikietų kainos nuo 60c iki $3.60. Užtikrinkite sau dalyvumą įsigijimu tikietų iš anksto. Po 85c tikietai dar gaunami Laisvės raštinėje. Kiti pas rengėjus, 114 E. 32nd St., New Yorke, ir, kiek liks, mitingo vakarą bus parduodami kasoje.

MIRĖ

Kazimieras Damuša, 61 m. amžiaus. Gyveno 87 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y. Mirė namuose, geg. 23 d. Kūnas bus pašarvotas grab. S. Aromiskio koplyčioj, 423 Metropolitan Ave., Brooklyne. Laidotuvės įvyks geg. 27 d., Šv. Jono kapinėse.

Velionis paliko nuliūdime žmoną Veroniką, dvi dukteris Olgą ir Helen, sūnų Vytautą, brolį Antaną, seserį Salomėją Šeškienę, du anūkus ir du žentus, Ed. Rameiką ir S. Aromiskį, brooklyniečiams žinomą laidotuvių direktorių.

Laidotuvių pareigomis rūpinasi graboriaus Aromiskio laidotuvių įstaiga.

Gatvekariui susidūrus su busu prie Church Ave. ir Kings Highway, Brooklyne, 12 keleivių sužeisti, bet nepavojingai. Buso vairuotojas, Michael Skelly, 33 m., 617 Flatbush Ave., ir August Schneider, 66 m., 1918 E. 22nd St., nuvežti ligoninėn.

Tėvai Reikalauja Balso Parinkime Mokytojų

Jungtinės tėvų grupės didžiajame New Yorke kreipėsi į valstijinį švietimo komisionierių Stoddard su reikalavimu leisti jų atstovui dalyvauti svarstyme mokytojos May Quinn bylos.

Quinn, fašistinių polinkių turinti mokytoja, tėvų reikalavimu, buvo prašalinta iš mokyklos už fašistiškos minties skleidimą. Bet vietinė švietimo Taryba ją tiktai nukėlė į kitą mokyklą. Tėvų neatlaidūs protestai privedė prie jos bylos svarstymo valstijos įstaigoje, bet reikia, kad ir tėvai turėtų tame balsą.

CIO Laimėjo Rinkimus Brooklyno Krautuvėj

CIO Departmentinių Krautuvių Darbininkų Unijos Lokalas 1250 laimėjo teisę atstovauti Oppenheim-Collins darbininkus kolektyvėse derybose. Prieš porą metų pravestuose rinkimuose ten buvo laimėjusi Retail Clerks Protective Association, AFL. Dabar pravestuose perbalsavimuose CIO gavo 123 balsus, o AFL 90 balsų.

Sekama ant programos, sako CIO, bus Abraham & Strauss. Kitos dvi didžiosios Brooklyno departmentinės krautuvės, Namm's ir Loesser's jau nuo seniau yra CIO jurisdikcijoj.

Laivas Pribuvo su Šermenimis

Tyrinėjama, dėl ko ištiko kokia epidemiška liga laivu Zebulon Vance į New Yorką atvežamus kariškių kūdikius. Trys kūdikiai kelyje mirė, kiti 16 susirgę. Iš tų, mažiausia trijų sveikata randasi kritiškoje padėtyje. Visi 19, apart dviejų, esą apie 6 mėnesių amžiaus.

Vieno iš susirgusiųjų kūdikių tėvas, dr. John Battenfield, iš Norman, Okla, sako, kad vaikai susirgo dėl nešvaros ant laivo. Jis sunkiai sergančią savo dukrytę perkėlė į New York Hospital.

Laivu Wakefield praeitą trečiadienį parvyko iš Guam 6,685 kariškiai jūrininkai. Iš tų 4,350 parvežti atleidimui iš tarnybos.

Ginger Rogers ir Adolphe Menjou filmoje "Heartbeat," antra savaitė rodomoj RKO Palace Teatre, Broadway ir 47th Street, New Yorke.

Našlaitė Atvyko Pas Naują Motiną

Gegužės 23-čią į LaGuardia lėktuvų stotį, New Yorke, iš Berlyno atvežta 3 metų mergytė Bela Raphael Simons, našlaitė, saržento Bertrand Simons auklėtinė. Kadangi Simons dar vis randasi Vokietijoje, tai kūdikį sutiko jo žmona Jeanne, 28 metų.

Netruko mažajai viešniai susipažinti su savo naująja mamą. Jos naujasis tėvas, pirm išleisdamas Amerikon savo dukterį, buvo papasakojęs jai, kad naujoji mama jos laukia. Kad jinai pas naują mamą turės savo kambarėlį, žaislų. Ir naujoji mama šiltai sutiko dukterį — iš susijaudinimo verkdama ji bučiavo nepažįstamą kūdikį, kurios tėvus naciai nužudė Auschwitz koncentracijos kempėj.

Našlaitė pamta auklėti pasekmėje saržento Simons pasižadėjimo karo fronte, kad jeigu jis išliks gyvas, jis paims auklėti nacių nužudytų žydų našlaitį. Jo žmona mielai sutiko padėti jam įvykdyti jo pažadą.

Kol kas kūdikis kalba tiktai vokiškai, bet Mrs. Simons tikisi neturėsianti su tuo bėdos. Jos vyras jai sakęs, kad mergiščia greit išmoksta bile ko.

Mirė ketvirtas kūdikis iš atvežtų laivu Zebulon Vance. Laivas atplaukė iš Le Havre praeitą pirmadienį.

PRANEŠIMAS

BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Šv. Jurgio Draugystė rengia 66 metinį pikniką birželio 29 d., Dexter Park, 741-11 Jamaica Ave. Rengimo Komisija kviečia visus dalyvauti, linksmai praleisti laiką gražiame sode ir erdvingoj salėje smagiai pasišokti prie Antano Pavidžio Orkestros, kuri gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Į parką galėsite įeiti nuo 4 val. dieną, šokiai nuo 5 v. v. iki vėlumos. Kviečiame dalyvauti. Ch. Kundrotas, pirm. ir J. Jasiūnas, sekr. (121-122)

Dar 20,000 Parašų Už OPA Išlaikymą

Laisvėje jau buvo minėta desėtkai organizacijų ir dar daugiau, be abejo, praslinko neminėtų tokių, kurios surinko daug parašų už išlaikymą ir pagerinimą kainų kontrolės.

Pastarosiomis dienomis New Yorko Piliečių Politinės Veiklos Komitetas pasiuntė dvidešimt tūkstančių parašų senatoriui Robert A. Taft, Senato Banking and Currency Komiteto nariui.

Peticijas palydėjo dr. J. Raymond Walsh laiškas, kuriame sakoma, kad Senatas "privalo sąlydžiai stoti už OPA bilių, nesužalotą pataisomis."

PARDAVIMAI

Parsiduoda visai nauja piano-armonika, tik parvešta iš Italijos; puikaus išdirbimo, šešių skirtingų tonų. Interesuojanti tuomi galite pamatyti pas P. Solomską, 386 S. 2nd St., apt. 5-F, Brooklyn, N. Y. (19-121)

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS,
Naujas Savininkas
306 UNION AVENUE
Tarpe Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN 6, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Egzaminuojam Akis,
Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius.

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn,
Kampas Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS ANTRADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA KAS DIENĄ IR NAKTĮ APART SEKMADIENIŲ
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

Laisvės Didysis
PIKNIKAS
Įvyks Sekmadienį
Birželio-June 30
□□□
Programoje Dalyvaus Visos Apylinkės Chorai.
□□□
BUS KLASHUS CLINTON PARKE
Betts ir Maspeth Aves., Maspeth, L. I., N. Y.
□□□
Jau laikas tolimesnėse kolonijose samdytis busus ir registruotis pasažierius važiavimui į pikniką.

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
TEL. EVERGREEN 8-9770

Lietuviškas
TRAKTYRIUS
Didelis pasirinkimas visokių vynų ir degtinės
Geri Užkandžiai
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

ADAM V. WALMUS, D.D.S.
DAKTARAS—DENTISTAS
VALANDOS:
9 A. M. — 12 N.; 1 — 8 P. M.
Išskiriant trečiadienį ir sekmadienį.
650 5th Ave., kamp 19th St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. SOuth 8-5569

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
221 South 4th Street
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais Uždaryta

Persodinam Deimantus jums belaukiant. Turime ekspertus taisymui laikrodžių ir laikrodėlių.
Mes turime įvairių rūšių laikrodėlių: Bulova, Bernus, Gruen, Longines, Jules Jurgensen.
ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-2178 ATDARA VAKARAIS